

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav germánských studií

Bakalářská práce

Vítek Černý

**Kalevalská tematika v textech finské
metalové skupiny Amorphis**

Kalevala themes and topics in the lyrics of Finnish metal band
Amorphis

Praha 2024

Vedoucí práce: Mgr. Michal Kovář, Ph.D.

Poděkování

Děkuji vedoucímu této bakalářské práce panu Mgr. Michalu Kovářovi, Ph.D., za cenné rady a komentáře, které mi s prací výrazně pomohly. Děkuji také paní Mgr. Lence Fárové, Ph.D., za věcné připomínky k práci v rámci bakalářského semináře. Velký dík patří panu Mgr. Janu Dlaskovi, Ph.D., za znalosti předané v rámci hodin finské literatury a za vedení práce v jejích počátcích. Rád bych poděkoval také rodině a přátelům za podporu během studia a psaní této práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 14.7.2024

.....

Vítek Černý

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá kalevalskou tematikou obsaženou v textech vybraných písní ze čtyř koncepčních alb finské metalové skupiny Amorphis: *Tales from the Thousand Lakes* (1994), *Silent Waters* (2007), *Skyforger* (2009) a *The Beginning of Times* (2011). Práce obsahuje analýzu celkem 27 textů písní, nebo jejich částí, které jsou v přehledných tabulkách porovnány s odpovídajícími verši anglického překladu *Kalevaly* po obsahové i formální stránce. Teoretická část práce začíná představením hudební skupiny Amorphis. Následuje kapitola o vývoji anglických překladů *Kalevaly* od konce 1. poloviny 19. století po současnost. Ústřední částí práce je pak analýza textů skladeb, porovnání s anglickými překlady *Kalevaly* a odůvodnění nastalých změn. Texty písní z alba *Tales from the Thousand Lakes* jsou porovnány s překladem *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition* By Elias Lönnrot překladatele Keitha Bosleyho a zbylá tři alba s verzí *Kalevala: The Land Of Heroes* překladatele Williama Forsella Kirbyho.

Klíčová slova: Elias Lönnrot, finská literatura, Kalevala, lidová slovesnost, Amorphis, metalová hudba, texty písní

Abstract

This bachelor thesis focuses on *Kalevala* themes and topics in the lyrics of selected songs on four concept albums of Finnish metal band Amorphis: *Tales from the Thousand Lakes* (1994), *Silent Waters* (2007), *Skyforger* (2009) a *The Beginning of Times* (2011). The thesis contains an analysis of 27 song lyrics, or parts thereof, which are compared in tables with the corresponding verses of the English translation of *Kalevala* in terms of content and form. The theoretical part of the thesis begins with an introduction to the band Amorphis followed by a chapter on the development of English translations of the *Kalevala* from the late first half of the 19th century to the present. The central part of the thesis is an analysis of the song lyrics, a comparison with the English translations of the *Kalevala* and reasons behind the changes that have occurred. The song lyrics from the album *Tales from the Thousand Lakes* are compared with the version of *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot* translated by Keith Bosley and the other three albums with the version of *Kalevala: The Land Of Heroes* translated by William Forsell Kirby.

Keywords: Elias Lönnrot, Finnish Literature, Kalevala, Oral Tradition, Amorphis, Metal Music, Lyrics

Yhteenveto

Tämä kandidaatin tutkielma keskittyy *Kalevala*-teemoihin, joita esiintyy suomalaisen metalliyhtye Amorphisin neljän konseptialbumin valittujen kappaleiden sanoituksissa: *Tales from the Thousand Lakes* (1994), *Silent Waters* (2007), *Skyforger* (2009) ja *The Beginning of Times* (2011). Tutkielma sisältää analyysin 27 laulun sanoituksesta tai niiden osista, joita verrataan selkeissä taulukoissa *Kalevalan* englanninkielisen käännöksen vastaaviin säkeistöihin sisällön ja muodon osalta. Tutkielman teoriaosuus alkaa Amorphis-yhtyeen esittelyllä, jota seuraa luku *Kalevalan* englanninkielisten käännösten kehityksestä 1800-luvun loppupuoliskolta nykypäivään. Tutkielman keskeisenä osana on analysoida laulujen sanoituksia, verrata niitä *Kalevalan* englanninkielisiin käännöksiin ja pohtia syitä tapahtuneille muutoksille. Albumin *Tales from the Thousand Lakes* laulujen sanoituksia verrataan versioon Elias Lönnrotin *Kalevalasta: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, jonka on kääntänyt Keith Bosley. Kolmea muuta albumia verrataan *Kalevalan* versioon: *The Land Of Heroes* kanssa, jonka on kääntänyt William Forsell Kirby.

Asiasanat: Elias Lönnrot, suomalainen kirjallisuus, Kalevala, suullinen perinne, Amorphis, metallimusiikki, sanoitukset

Obsah

Úvod.....	9
1 O Amorphis – představení interpreta a jeho tvorby.....	10
2 Anglické překlady <i>Kalevaly</i>	12
2.1 Charles Frederick Henningsen.....	12
2.2 John Addison Porter a Eugene Schuyler.....	12
2.3 John Martin Crawford.....	12
2.4 William Forsell Kirby.....	13
2.5 Francis Peabody Magoun jr.	13
2.6 Eino Friberg.....	13
2.7 Keith Bosley.....	14
2.8 Kaarina Brooks.....	14
2.9 Vybrané adaptace.....	14
3 Tales from the Thousand Lakes (1994).....	16
3.1 Into Hiding.....	17
3.2 The Castaway.....	18
3.3 First Doom.....	19
3.4 Black Winter Day.....	21
3.5 Drowned Maid.....	22
3.6 In the Beginning.....	22
3.7 Forgotten Sunrise.....	24
3.8 To Fathers Cabin.....	25
3.9 Magic and Mayhem.....	26
4 Silent Waters.....	29
4.1 Weaving the Incantation.....	29
4.2 Silent Waters.....	32
4.3 Her Alone.....	35
4.4 Enigma.....	37
4.5 The White Swan.....	40
4.6 Sign.....	42
5 Skyforger.....	45
5.1 Sampo.....	45
5.2 Silver Bride.....	48

5.3 From the Heaven of My Heart.....	52
5.4 Majestic Beast.....	54
6 The Beginning of Times.....	58
6.1 Battle for Light.....	58
6.2 My Enemy.....	61
6.3 Song of the Sage	63
6.4 On a Stranded Shore	66
6.5 Escape, Crack in the Stone, Three Words	68
6.6 Beginning of Time	72
7 Závěr	75
8. Zdroje.....	78
Textové přílohy	80

Úvod

Metalová hudba je ve Finsku velmi rozšířeným fenoménem. Finsko je zemí s největším počtem metalových kapel v přepočtu na obyvatele¹ a o popularitě svědčí také různorodost a specializace kapel². Rocková a metalová hudba je také uváděna jako jeden z nejčastějších důvodů, proč se lidé z různých koutů světa začnou učit finsky a celkově se zajímat o Finsko a finskou kulturu.

Jednou z nejvýznamnějších a světově nejúznávanějších finských metalových kapel je helsinská skupina Amorphis. Ta se kromě originálního spojení metalových a folkových hudebních prvků na scéně vyjímá také ryze finskou tematikou v textech desítek skladeb. Kromě *Kalevaly*, kterou kapela využila při tvůrčím procesu nejen ve čtyřech albech rozebraných v této bakalářské práci, se v určitých érách své tvorby obrací také ke *Kanteletar*, nebo dílu *Kullervon tarina* od finského spisovatele Paava Haavikka.

Poslech a zaměření se na obsahovou stránku textů písní kapely Amorphis mě přimělo zamyslet se nad tím, do jaké míry texty písní odpovídají *Kalevale* v anglickém překladu jako pravděpodobně té, ke které má možnost se dostat největší část posluchačstva kapely. Zejména v textech alb, na kterých s kapelou spolupracoval finský performanční umělec Pekka Kainulainen, je na místě zamyslet se nad interpretací textů. Práce je zaměřena na koncepční alba s kalevalskou tematikou, jejichž ústřední postavou je jeden ze trojice hlavních kalevalských hrdinů: Väinämöinen, Lemminkäinen, Ilmarinen.

Cílem této bakalářské práce je nalézt shodné a rozdílné jevy v porovnání *Kalevalou* inspirovaných textů kapely Amorphis s dvěma anglickými překlady *Kalevaly*. Texty písní a jim odpovídající kalevalské verše jsou v tabulkách analyzovány komparativní metodou. Práce si klade za cíl také odůvodnit změny, kterých se autor na díle dopustil.

¹ Interactive Map of Heavy Metal Bands By Country Per 100,000 People. In: Geographyrealm.com [online].

² Typicky např. metalová hudba určená dětem.

1 O Amorphis – představení interpreta a jeho tvorby

Amorphis je finská metalová kapela založena v roce 1990 v Helsinkách. Mezi její zakládající členy patří trojice muzikantů: kytarista Esa Holopainen, bubeník Jan Rechberger a kytarista a zpěvák Tomi Koivusaari, ke kterým se velmi záhy přidal baskytarista Olli-Pekka Laine. Přestože tato sestava nebyla vždy stabilní (Rechberger odešel z kapely v roce 1996, vrátil se v roce 2002; Laine opustil Amorphis dokonce na 17 let mezi lety 2000 a 2017), hraje dodnes ve stejném složení doplněna od roku 1998 o klávesistu Santeriho Kallia a od roku 2005 o hlavního zpěváka Tomiho Joutsena. Nikoliv nevýznamný otisk zanechalo na tvorbě kapely také pět bývalých členů Amorphis: klávesista Kasper Mårtenson (členem v letech 1993–1996), klávesista Kim Rantala (1996–1998), bubeník Pekka Kasari (1996–2002), zpěvák Pasi Antero Koskinen (1995–2004) a baskytarista Niclas Etelävuori (2000–2017)³.

Co se týče hudebního žánru, Amorphis se nedají zařadit do jednoho konkrétního, podobně jako mnoho jiných kapel, které už na hudební scéně působí několik desetiletí. Postupem let se kapely často přiklání k progresivnějším či psychedeličtějším formám svých již zaběhlých tendencí, někdy změni svůj zvuk úplně, a v určitých případech vymění intelektuální muzikantský um za snahu oslovit širší mainstreamové publikum konformnější nenásilnou formou. Hudbu Amorphis můžeme na začátku označit za ryzí death metal (*The Karelian Isthmus*, 1992), který byl v devadesátých letech na vrcholu. S postupem času se kapela začala přiklánět k melodickému death metalu (*Tales from the Thousand Lakes*, 1994; *Elegy*, 1996) a přidávala čím dál více folkových a progresivních prvků, až death metalové kořeny opustila takřka úplně. Obliba helsinské kapely je stále veliká, zřejmě také kvůli posluchačsky přívětivější formě, která ale zároveň nepostrádá originalitu a osobitost, a díky tomu je dosud každé nové album přijímáno fanoušky i hudebními kritiky velmi kladně.

³ Amorphis. In: Metalstorm.net [online].

Kapela má ke dnešnímu dni na kontě celkem čtrnáct studiových alb: *The Karelian Isthmus* (1992), *Tales from the Thousand Lakes* (1994), *Elegy* (1996), *Tuonela* (1999), *Am Universum* (2001), *Far from the Sun* (2003), *Eclipse* (2006), *Silent Waters* (2007), *Skyforger* (2009), *The Beginning of Times* (2011), *Circle* (2013), *Under the Red Cloud* (2015), *Queen of Time* (2018) a *Halo* (2022)⁴.

Texty Amorphis se kromě typických metalových témat, jako jsou smrt, temnota, nicota nebo beznaděj soustřeďuje také kolem pro Finsko typické kalevalské tematiky, a to zejména v albech *Tales from the Thousand Lakes* (1994), *Eclipse* (2006), *Silent Waters* (2007), *Skyforger* (2009) a *The Beginning of Times* (2011), která více či méně konkrétně vypráví Lönnrotem sebrané příběhy⁵. Za texty písní stojí hned několik autorů.

V první polovině jejich diskografie tvorbu textů obstarávali sami členové; Esa Holopainen, Jan Rechberger, Pasi Koskinen, Olli-Pekka Laine a Kim Rantala, kalevalské texty použité na druhém albu *Tales Of The Thousand Lakes* (1994) jsou téměř přesnou citací kalevalských veršů v překladu Keitha Bosleyho. V druhé polovině alb pak texty vytvořil finský performanční umělec Pekka Kainulainen, který inspiraci z *Kalevaly* čerpal mnohem více než jeho předchůdci. Kainulainen psal texty finsky, do angličtiny je překládal Erkki Virta, později Ike Vil⁶.

⁴ Amorphis. In: Metalstorm.net [online].

⁵ Tamtéž.

⁶ Tamtéž.

2 Anglické překlady *Kalevaly*

Anglických překladů *Kalevaly* se od poloviny 19. století zrodilo poměrně mnoho, ať už se jedná o překlady kompletní, částečné, nebo různé adaptace. První částečný překlad se zrodil ještě v době, kdy Elias Lönnrot pracoval na *Nové Kalevale*, ten v současné době nejnovější, kompletní je jen několik let starý.

2.1 Charles Frederick Henningsen

O první překlad do anglického jazyka se paradoxně pokusil Belgičan, Charles Frederick Henningsen, už v roce 1846 v druhém svazku díla *Eastern Europe and The Emperor Nicholas*. Ve víru válek, zuřících v Evropě v polovině 19. století, procestoval velkou část Evropy a pravděpodobně navštívil také Finské velkoknížectví. Ve svém díle představuje *Starou Kalevalu*, komentuje ji a přikládá přeložené ukázky, přičemž uvádí, že se v činnosti inspiroval francouzským překladatelem Louisem Léouzonem le Duc a jeho dílem *La Finlande*⁷, ve kterém částečně *Kalevalu* převyprávěl. Není známo, jestli Léouzon vycházel z Lönnrotova originálu, nebo Castrónova švédského překladu⁸, a ani Henningsen svou metodu nikde neuvedl.

2.2 John Addison Porter a Eugene Schuyler

Drobný zájem v USA vzbudilo dílo *Selections from the Kalevala* yaleského profesora chemie Johna Addisona Portera a diplomata Eugenea Schuylera z roku 1868. Porter před svou smrtí v roce 1866 stihl přeložit pouze třetí a čtvrtou runu, společně s částmi první a druhé, a to přes německý překlad F. A. Schiefnera⁹. V jeho práci se rozhodl pokračovat Eugene Schuyler, který se naučil finsky, aby si mohl *Kalevalu* přečíst v originále¹⁰, a ke čtyřem runám přidal analýzu díla a úvod. Porter se ve svém překladu pokusil zachovat kalevaské metrum.

2.3 John Martin Crawford

Průlomem mezi anglickými překlady *Kalevaly* se stal kompletní překlad profesora medicíny Johna Martina Crawforda z roku 1888. Ten *Kalevalu* přeložil přes již

⁷ HENNINGSEN, Charles Frederick. *Eastern Europe and the Emperor Nicholas* vol. II, 1846, s. 160.

⁸ Tamtéž.

⁹ John Addison Porter ja Eugene Schuyler 1868 - *Kalevala maailmalla* [online]. [cit. 24.05.2024]

¹⁰ Tamtéž.

zmíněný německý překlad F. A. Schiefnera z roku 1852 a opatřil ho glosářem s vysvětlivkami a předmluvou, ve které čtenářům přibližuje Finsko a finskou kulturu. Crawford se co nejvíce snažil zachovat formální stránku *Kalevaly* včetně kalevalského metra.

2.4 William Forsell Kirby

Vůbec nejzdařilejším a z toho důvodu také nejpopulárnějším je překlad od entomologa a nadšence do východní literární tvorby Williama Forsella Kirbyho z roku 1907. Vedle zachování formální stránky vyčnívá nad ostatními překlady hlavně díky zachování starodávné atmosféry básní, která tolik učarovala i J. R. R. Tolkienovi¹¹. Na rozdíl od Crawforda překládal Kirby *Kalevalu* přímo z finštiny. Kirbyho verze také hrála velmi důležitou roli v šíření povědomí o *Kalevale* ve světě, jelikož jeho verzi využívali mnozí překladatelé do dalších cizích jazyků. Z toho důvodu je také možné v těchto překladech rozpoznat chyby, kterých se Kirby dopustil a které překladatelé nekriticky převedli do svých jazyků¹².

2.5 Francis Peabody Magoun jr.

Další významný anglický překlad se objevil až více než půlstoletí po překladu W. F. Kirbyho, a sice *Kalevala* v próze od harvardského profesora angličtiny a zároveň studenta finštiny Francise Peabodyho Magouna, jr., z roku 1963. Díky znalosti finského jazyka byl schopen překládat přímo z finského originálu. Volbou prózy se chtěl vyhnout nepřesnostem v překladu vzniklých především dodržováním metra a vlastním básnickým příspěvkem. V Magounově verzi se kvůli co nejpřesnějšímu doslovnému překladu objevují pro prózu nepříliš obvyklé paralelismy.

2.6 Eino Friberg

Prvním anglickým básnickým překladem celé *Kalevaly*, který vytvořil rodilý mluvčí finštiny, je překlad z roku 1988 od Američana narozeného ve Finsku Eina Friberga. Dílo nese název *The Kalevala: Epic Of The Finnish People* a bylo vydáno ve Finsku i díky příspěvku finského parlamentu¹³. Formálně se od Crawfordovy

¹¹ W. F. Kirby 1907 - *Kalevala maailmalla* [online]. [cit. 24.05.2024]

¹² Tamtéž.

¹³ Eino Friberg 1988 - *Kalevala maailmalla* [online]. [cit. 24.05.2024]

i Kirbyho verze liší volnějším výrazovým zpracováním, Fribergovým cílem bylo Kalevalu zasadit do formy typické pro anglickojazyčnou básnickou tradici, nikoliv do monotónního čtyřstopého trocheje kalevalského metra.

2.7 Keith Bosley

Pouhý rok po kompletním básnickém překladu od Eina Friberga dokončil práci na svém překladu britský básník a překladatel Keith Bosley. V poměrně rozsáhlém úvodu popisuje kromě vzniku *Kalevaly* také finskou lidovou poezii, kterou poté porovnává s lidovou poezií jiných zemí. Stejně jako Fribergovi i Bosleymu šlo především o to, aby jeho básnický překlad byl pro anglickojazyčného mluvčího čtivější, a proto se rozhodl nevyužít kalevalského metra. Snaha zachovat kalevalské metrum v anglickém jazyce je podle Bosleyho jako „chodit v cizích botách“¹⁴, a po pokusu s blankversem se nakonec rozhodl po své vlastní metrum, které již „odzkoušel“ na svém díle *Finnish Folk Poetry: Epic*. Bosleyho verše mají lichý počet slabik; sedm, někdy pět a občas také devět, což je pro anglickou poezii nezvyklé. Verše jsou tak rozdělené do stop ve kterých se rytmus stále mění¹⁵.

2.8 Kaarina Brooks

Dosud poslední anglickou verzí *Kalevaly* je překlad Kaariny Brooks, která se ve svém básnickém překladu drží kalevalského metra. Dílo Kaariny Brooks je významné tím, že kromě *Kalevaly* (2021) přeložila také *Starou Kalevalu (The Old Kalevala 1835, 2020)*.

The Old Kalevala 1835 je tak jediným kompletním básnickým překladem *Staré Kalevaly* do angličtiny. Překlad *Staré Kalevaly* a *Pra-Kalevaly* sice už vytvořil Francis P. Magoun jr. v roce 1969 v knize *The Old Kalevala and Certain Antecedents*, Magounova verze je ale v próze.

2.9 Vybrané adaptace

V době mezi prvním překladem Ch. F. Henningsena a zatím posledním Kaariny Brooks vzniklo také několik adaptací *Kalevaly*. Za zmínku stojí kniha *Women Of The Kalevala: Stories Based On The Great Finnish Epic* (1996) od Mary Lumijarvi

¹⁴ BOSLEY, Keith. Translating the Kalevala: midway reflections. In: BRANCH et. al. Kalevala 1835-1985..., 1985, s. 32.

¹⁵ Tamtéž, s. 33.

Caraker, která vyzdvihuje důležitost kalevských ženských postav, nebo satirická adaptace Craiga Cormicka *Kalevala Revisited* (2000) zasazující tři hlavní kalevské hrdiny do moderního světa.

Popularitě *Kalevaly* napomohly zajisté také anglické verze a adaptace kalevských příběhů určené dětem a mládeži. V tomto případě se jedná o díla *Finnish Legends For English Children* (1893) R. Eivinda, *The Three Heroes Of Finland and Other Stories* (1925) Hildy Wood, *Tales From The Long Lakes* (1966) již zmiňovaného Keitha Bosleyho, *Louhi, Witch of the North Farm: A Story from Finland's Epic Poem 'The Kalevala'* (1986) Toni de Gerez nebo *The Maiden of Northland: A Hero Tale from Finland* (1996) Aarona Sheparda.

3 Tales from the Thousand Lakes (1994)

Ke kalevským motivům se kapela Amorphis poprvé obrací v albu z roku 1994 nazvaném *Tales from the Thousand Lakes*. Jedná se o v pořadí druhou dlouhohrající desku kapely, která následuje o dva roky dříve vydaný *The Karelian Isthmus*, jehož lyrickým obsahem je zejména ponurost, utrpení a melancholie, tematika tolik typická pro raný death metal. Kromě rozdílné tematiky textů skladeb zvolili Amorphis pro druhé album také jiný subžánr, a sice melodický death metal, který ve Finsku a zejména ve Švédsku v polovině devadesátých let dvacátého století nabýval na popularitě.

Kytarista kapely Esa Holopainen v rozhovoru jmenuje skladatele Jeana Sibelia a Oskara Merikanta a rockové kapely Piirpauke a Kingston Wall jako hlavní hudební inspiraci pro zakomponování kalevských motivů do textů písní své kapely¹⁶. Pro album *Tales from the Thousand Lakes* čerpá kapela výhradně z anglického překladu *Kalevaly* od Keitha Bosleyho, vydaného v roce 1989¹⁷. Kapela složená z mladých Finů¹⁸ s limitovanými produkčními možnostmi a omezenou znalostí angličtiny našla řešení v téměř doslovném citování kalevských pasáží z Bosleyho anglického překladu. Volba angličtiny jakožto jazyka pro své písně přišla Holopainenovi přirozená, jedná se podle jeho slov o „jazyk rock 'n' rollu“¹⁹. Pouhým citováním Bosleyho veršů tak kapela upozadila kreativní stránku tvorby textů, ačkoliv za kreativní lze považovat samotná volba kalevských veršů pro texty metalových písní. Nejen díky kalevské tematice se album stalo klasikou ve svém žánru a obecně se setkalo s velmi pozitivním ohlasem.²⁰

V aspoň jedné z písní na tomto albu vystupují všichni tři hlavní kalevalští hrdinové; Väinämöinen, Lemminkäinen i Ilmarinen.

¹⁶ DOESBURG, Charlotte. *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*, 2022, s. 407.

¹⁷ Kniha nese název *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*.

¹⁸ Nejstaršímu členovi, Holopainenovi, bylo v době vydání *Tales from the Thousand Lakes* 21 let.

¹⁹ DOESBURG, Charlotte. *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*, 2022, s. 408.

²⁰ Na serveru metalstorm.net je na základě více než tisíce hodnocení posluchačů označeno za 139. nejlepší metalové album všech dob (k 30.05.2024)

3.1 Into Hiding

Text druhé skladby²¹ z alba, *Into Hiding*, vychází z 28. runy anglického překladu *Kalevaly* od Keitha Bosleyho, která v tomto překladu nese též název jako samotná píseň.

<i>Into Hiding (1–7)</i>	<i>Kalevala (28: 1–10)</i>
	Now Ahti the Islander
	he, wanton Lemminkäinen
The islander slips into hiding	slips into hiding
and takes to his heels	and takes to his heels
out of dark Northland	out of dark Northland
the murky house of Sara	the murky house of Sara:
he whirled out of doors as snow	he whirled out of doors as snow
arrives as smoke in the yard	arrives as smoke in the yard
to flee from bad deeds ²²	to flee from bad deeds
	to hide from his crimes. ²³

Amorphis text písně upravili jen z malé části. V prvních sedmi verších textu vypouštějí informaci, že oním „ostrovanem“ je Lemminkäinen, a slučují část prvního s třetím veršem 28. runy Bosleyho verze *Kalevaly*. Nejmenování kalevalských hrdinů je ostatně pravidlem u všech textů z alba *Tales from the Thousand Lakes*; důvod nacházím v touze přiblížit se posluchačstvu z jiných zemí, nežli je Finsko, jemným zobecněním příběhu. Kromě jména je vypuštěna také charakteristika Lemminkäinena, a sice, že je „prostopášník“ či „zhýralec“. Vypuštění tohoto popisu Lemminkäinena můžeme chápat jako zatajení negativních vlastností hrdiny, čímž ho kapela vykresluje v lepším světle než samotná *Kalevala*. Nakonec je z textu písně oproti *Kalevale* vynechán také paralelismus, který se nachází v desátém verši.

<i>Into Hiding (8–13)</i>	<i>Kalevala (28: 27–34)</i>
	There wanton Lemminkäinen
	he, Ahti the Islander

²¹ První skladba alba jménem *Thousand Lakes* je instrumentální.

²² AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

²³ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.390.

There he had to become someone else	had to become someone else
he must change his shape	he must change his shape:
as an eagle he swept up	as an eagle he swept up
wanted to soar heavenward	wanted to soar heavenward;
the sun burnt his cheeks	the sun burnt his cheeks
the moon lit his brows ²⁴	the moon lit his brows. ²⁵

Obdobné úpravy se dopouští Amorphis i u následujícího šestiverší. Tam slučují části 27. a 28. verše s 29. veršem 28. runy a vynechávají hrdinovu identitu; ta je nahrazená prostým osobním zájmenem „he“.

3.2 The Castaway

Na sedmou runu *Kalevaly* odkazuje třetí skladba alba, *The Castaway*. Rozdíly mezi textem písně a Bosleyho anglickým překladem *Kalevaly* jsou opět pouze v tom, co je z textu vypuštěno.

<i>The Castaway (1–9)</i>	<i>Kalevala (7: 43–56)</i>
A bird flew out of Lapland	A bird flew out of Lapland
an eagle from the North East	an eagle from the north-east–
	not a great big eagle, nor
	a little tiny eagle:
One wing ruffled the water	one wing ruffled the water
and the other swept the sky	and the other swept the sky
its tail skimmed the sea	its tail skimmed the sea
	and its beak clattered on crags.
It flutters, it glides	It flutters, it glides
it looks, it turns around	it looks, it turns round;
	it saw old Väinämöinen
	on the blue high seas:
Why, man, are you in the sea	Why, man, are you in the sea
fellow, among the billows? ²⁶	fellow, among the billows? ²⁷

²⁴ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

²⁵ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.390.

²⁶ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

²⁷ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.66–67.

Úryvkem ze sedmé runy, ze kterého text čerpá, jsou verše 43–56. Vypuštěním dvojverší 45–46 kapela vynechává popis velikosti orla, vypuštěním 50. verše pak nezmiňuje všechny detaily orlova letu tak, jak je popisován v *Kalevala*. Poslední vynechanou částí jsou verše 53–54, ve kterých je ukryta informace, že mužem, který vězí ve vlnách a ke kterému orel promlouvá, je Väinämöinen.

3.3 First Doom

Čtvrtá skladba z alba z roku 1994, *First Doom*, se v textu, jenž na základě *Kalevaly* napsal kytarista kapely Esa Holopainen, volně obrací ke 26. a 27. runě, v Bosleyho překladu nesoucí název *A Perilous Journey*, resp. *Magic and Mayhem*.

<i>First Doom (1–3)</i>	<i>Kalevala (26: 121–128)</i>
The mountains of North	You will go a little way
shall erupt and flames	you'll finish a day's journey
of darkland will raise ²⁸	you'll meet a fiery river
	over against you;
	in the river a fiery rapid
	and in the rapid a fiery crag
	on the crag a fiery peak
	and on the peak a fiery eagle ²⁹

První dvojverší textu písně pravděpodobně odkazuje na varování, které Lemminkäinenova matka adresuje svému synovi před odchodem do Pohjoly. Matka Lemminkäinenovi věští tři smrti, které ho na cestě mohou potkat a od cesty na sever ho zrazuje. Dle první věštby nalezne Lemminkäinen zkázu v plamenech. Podobnou plamenou zkázu v Pohjole líčí i Holopainen, navíc z téže runy ještě jednou v tomto textu čerpá. Pojmenování „Darkland“, které v textu Holopainen volí, používá Bosley ve svém překladu několikrát jako jedno ze synonym pro Pohjolu.

<i>First Doom (4–5)</i>	<i>Kalevala (27: 21–24)</i>
	Wanton Lemminkäinen said
	he uttered, spoke thus:
	Hail, I am welcome

²⁸ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

²⁹ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.359.

Hail to one who hails	hail to one who hails! ³¹
Blood for one who bleeds ³⁰	

Refrén skladby tvoří dvojverší, jehož první verš nalezneme ve 24. verši 27. runy *Kalevaly* v totožné formě. Jde o Lemminkäinenovo zvolání po příchodu do Pohjoly, ve kterém se pyšně dožaduje pozdravů od místních. Druhý verš refrénu pravděpodobně odkazuje na neblahý osud, jenž stihne pohjolského hospodáře dále v 27. runě po tom, co se s Lemminkäinem dostane do konfliktu.

<i>First Doom (6–9)</i>	<i>Kalevala (27: 401–404)</i>
O you mistress of Northland	
queen of darkland	Bring water, hateful wench, that
I may wash my hands	I may wash my hands
of the evil master's blood ³²	of the evil master's blood
	the vicious man's gore! ³³

Následující čtyřverší textu písně odkazuje opět na 27. runu, konkrétně na verše 401–404. Lemminkäinen se v pohjolské stodole dožaduje vody, aby si z rukou smyl krev hospodáře, kterého zrovna zavraždil. Rozdílem mezi textem písně a Bosleyho překladem *Kalevaly* je osoba, kterou Lemminkäinen o vodu žádá; Bosleyho „služebnici“ zaměnil Holopainen za samotnou „Paní nad Pohjolou“, čímž se Lemminkäinen, ačkoliv v textu jménem nezmněný, jeví mocnějším než v kalevalské verzi příběhu.

<i>First Doom (10–13)</i>	<i>Kalevala (26: 165–166; 251–252)</i>
For that is no man's doom	That is no man's doom
which I bring	nor a death for a fellow. [...] ³⁵
that is child's doom	That doom too is a child's doom–
and it shall be the First Doom ³⁴	'tis no death for a fellow. ³⁶

V posledním čtyřverší skladby textař Holopainen upravuje verše z 26. runy, ve kterých Lemminkäinen odmítavě odpovídá matce a zlehčuje její obavy.

³⁰ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

³¹ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.378.

³² AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

³³ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.389.

³⁴ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

³⁵ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.360.

³⁶ Tamtéž, s.363.

Přejímá pouze 165. a 251. verš z 26. runy a za ně si v obou případech dosadí verš vlastní, čímž mění Lemminkäinenovu řeč.

Amorphis, resp. Esa Holopainen, v tomto textu písni vykresluje kalevského hrdinu jako nebojácného, sebevědomého bojovníka, který se nezalekne žádného konfliktu a který si v cizí krajině dokáže vynutit respekt. Jeho sebejistota je v textu ještě zvýrazněna tím, že po zabití pohjolského hospodáře žádá vodu k umytí rukou od krve samotnou pohjolskou vládkyni.

3.4 Black Winter Day

Text písni *Black Winter Day*, páté písni z alba *Tales from the Thousand Lakes*, přímo odkazuje na 22. runu *Kalevaly*, která v Bosleyho překladu nese název *Laments*. V ní připravují pannu Pohjolanku na svatbu s hrdinou Ilmarinenem a ta nahlas truchlivě přemítá nad dosavadním životem a uvědomuje si, že život už nikdy nebude takový, jaký býval.

<i>Black Winter Day (1–11)</i>	<i>Kalevala (22: 173–184)</i>
This is how the lucky feel	This is how the lucky feel
how the blessed think	how the blessed think–
like daybreak in spring	like daybreak in spring
the sun on a spring morning	the sun on a spring morning
But how do I feel	But how do I feel
in my gloomy depths?	in my gloomy depths?
	like the flat brink of a pool
Like the flat brink of a cloud	like the dark bank of a cloud
like a dark night in autumn	like a dark night in autumn
a black winter day	a black winter day;
no, darker than that	no, blacker than that
gloomier than an autumn night ³⁷	gloomier than an autumn night. ³⁸

Text skladby se od kalevských veršů liší ve dvou případech, v obou dochází k posunu významu. V prvním případě dochází ke spojení kalevských veršů 179–180 v jeden a spojení výrazů „the flat brink of a pool“ a „the dark bank of a cloud“ v „the flat brink of a cloud“. Jedná se o velmi nezvyklou kolokaci, která

³⁷ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

³⁸ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.285.

původního smyslu pozbývá, a zdá se, že ke splynutí veršů došlo nezáměrně. Druhou změnou je záměna Bosleyho výrazu „blacker than that“ za „darker than that“, čímž autor změny vyjadřuje ponuré, pesimistické a depresivní rozpoložení, ve kterém se Pohjolanka nachází. S negativními pocity máme kromě černé, které využívá Bosley, spojeny temné barvy obecně.

3.5 Drowned Maid

Šestá skladba z alba z roku 1994 nese název *Drowned Maid* a odkazuje na čtvrtou runu *Kalevaly*, která je v Bosleyho překladu pojmenována *The Drowned Maid*. Holopainen se na této skladbě nedopouští žádné změny a doslovně cituje verše 339–342, 351–354, 363–366, 371–372 čtvrté runy.

<i>Drowned Maid (1–14)</i>	<i>Kalevala (4: 339–342; 351–354; 363–366; 371–372)</i>
I went to wash at the shore	I went to wash at the shore
I went to bathe in the sea	I went to bathe in the sea
and there I, a hen, was lost	and there I, a hen, was lost
I, a bird, untimely died:	I, a bird, untimely died [...]
Let not my brother	let not my brother
ever in this world	ever in this world
water his war-horse	water his war-horse
upon the seashore!	upon the seashore! [...]
Waters of the sea	Waters of the sea
so much blood of mine;	so much blood of mine;
fishes of the sea	fishes of the sea
so much flesh of mine;	so much flesh of mine; [...]
Such the death of the young maid	Such the death of the young maid
end of the fair little hen ³⁹	end of the fair little hen ⁴⁰

3.6 In the Beginning

Píseň *In the Beginning*, sedmá skladba z alba *Tales from the Thousand Lakes*, čerpá z první runy, která v překladu Keitha Bosleyho nese též název.

³⁹ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

⁴⁰ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.46.

<i>In the Beginning (1–8)</i>	<i>Kalevala (1: 1–4; 17–20)</i>
I have a good mind	I have a good mind
take into my head	take into my head
to start of singing	to start off singing
began reciting	begin reciting [...]
We seldom get together	We seldom get together
and meet each other	and meet each other
on these poor borders	on these poor borders
the luckless lands of the North ⁴¹	the luckless lands of the North ⁴²

První dvě čtyřverší textu písně, která odkazují na kalevalské verše 1–4 a 17–20, zůstávají Bosleyho překladu věrná s výjimkou dvou detailů. Rozdílů si můžeme povšimnout ve třetím verši, ve kterém se liší „of“ a „off“, a verši čtvrtém, ve kterém kapela zaměnila „begin reciting“ za „began reciting“. Podobně jako u skladby *Black Winter Day* lze usuzovat, že ke změně došlo nezáměrně, a jedná se o pravopisnou chybu, resp. nezáměrný posun ve významu.

<i>In the Beginning (9–11)</i>	<i>Kalevala (1: 29–36)</i>
Those words we have got	those words we have got
	tales we have kindled
	from old Väinämöinen's belt
	up from Ilmarinen's forge
	from the tip of Farmind's brand
	from the path of Joukahainen's bow
from the North's furthest fields,	from the North's furthest fields,
from the heaths of Kalevala ⁴³	from the heaths of Kalevala. ⁴⁴

Poslední trojverší je přesnou citací kalevalských veršů 29 a 35–36. Amorphis mezi nimi ale vypouští pět veršů, čímž dodržují svou zásadu v nejmenování kalevalských hrdinů; v tomto případě Väinämöinena, Ilmarinena, Lemminkäinena a Joukahainena ve verších 31–34. Ve 30. verši vynechávají paralelismus „tales we have kindled“ související s veršem 29.

⁴¹ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relpase Records, 1994.

⁴² BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.LV.

⁴³ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relpase Records, 1994.

⁴⁴ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.LVI.

3.7 Forgotten Sunrise

Osmá skladba z alba *Tales from the Thousand Lakes, Forgotten Sunrise*, textově odkazuje na kalevalské runy 1, 5 a 26. Je také jedinou skladbou z tohoto alba, která obsahuje promluvy Väinämöinen a Lemminkäinen. Stejně jako v písni *First Doom*, která také částečně čerpá z 26. runy, text upravil a doplnil Esa Holopainen.

<i>Forgotten Sunrise (1–4)</i>	<i>Kalevala (5: 168–179)</i>
	O madman, for my madness
	fool, for my manhood!
Once I had a mind	Once I had a mind
and thoughts was given	and thought was given
	a great heart crammed full–
	that was long ago.
But nowadays, in this evil age	But now, nowadays
	in this evil age
	this life running short
	all my mind is anyhow
	my thoughts are priceless
all my sense is somewhere else ⁴⁵	all my sense is somewhere else. ⁴⁶

Prvních pět veršů textu je citací části Väinämöinenova zoufalého zvolání, obsaženého v 5. runě, po tom, co mu z rukou vyklouzla Aino, přeměněna v rybu. Přestože jsou části Väinämöinenova zvolání vynechány, úsek textu písně působí koherentně. Dvěma drobnými rozdíly jsou záměna výrazu „thought“ za „thoughts“ a vynechání výrazu „now“ oproti 174. verši páté runy. První změna nijak výrazně neposouvá význam, a došlo k ní pravděpodobně nazáměrně, druhá byla vynucena rytmem písně.

<i>Forgotten Sunrise (5–8)</i>	
Once I had a soul	
I was one with my god	
But now I am abandoned	
banished from these lies ⁴⁷	

⁴⁵ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

⁴⁶ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.56.

⁴⁷ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

Následující čtyřverší je Holopainenovým autorským příspěvkem k textu. Je také variací na předchozí čtyřverší; formálně se shoduje a podobně zobrazuje vztah Väinämöinenovy uvědomělé a klidnější minulosti s chaotickou a bezradnou současností. Väinämöinenovo zoufalství se ještě prohlubuje, když kromě rozumu ztrácí také duši a v přeneseném smyslu i víru.

<i>Forgotten Sunrise (9–10)</i>	<i>Kalevala (1: 79–80)</i>
Long my tale's been in the cold	Long my tale's been in the cold
for ages has lain hidden ⁴⁸	for ages has lain hidden ⁴⁹

Další dvojverší je pak paralelismem obsaženým na začátku první runy. Text písně v tomto momentě přestává být koherentním a dělí se na poměrně ostře oddělené úseky.

<i>Forgotten Sunrise (11–14)</i>	<i>Kalevala (26: 253–256)</i>
I know how to bewitch fire	I know how to bewitch fire
and how to tame flame	and how to tame flame
I know how to banish worms	I know how to banish worms
and turn snakes away ⁵⁰	and turn snakes away ⁵¹

Poslední čtyřverší textu skladby je pak přímou citací 253–256. verše 26. runy Bosleyho překladu *Kalevaly*. V nich tentokrát Lemminkäinen odpovídá matce, která mu předpovídá, jaká smrtelná nebezpečí ho čekají, pokud se rozhodne odcestovat do Pohjoly. V těchto verších je v popředí hrdinova nebojácnost a téměř nadpřirozená moc.

3.8 To Fathers Cabin

Devátá skladba z alba *Tales from the Thousand Lakes; To Fathers Cabin*, podobně jako píseň *Into Hiding*, odkazuje na 28. runu *Kalevaly*.

<i>To Fathers Cabin (1–6)</i>	<i>Kalevala (28: 35–46)</i>
	There wanton Lemminkäinen
	prays to the Old Man

⁴⁸ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

⁴⁹ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.1.

⁵⁰ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

⁵¹ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.363.

O old man, good god	“O Old Man, good god
careful man of heaven	careful man of heaven
keeper of storm clouds	keeper of stormclouds
	and governor of vapours:
Make misty weather	make misty weather
and create a tiny cloud	and create a tiny cloud
in whose shelter I may go ⁵²	in whose shelter I may go
	went my way homeward
	back to my kindly mother
	towards my honoured parent! ⁵³

Verše obsažené v písni *To Fathers Cabin* jsou přímou citací Lemminkäinenovy modlitby, konkrétně veršů 37–39 a 41–43 dvacáté osmé runy. Amorphis z modlitby vynechávají hned několik částí; uvozovací věta ve verších 35–36, část apostrofy ve verši 40 a část prosby ve verších 44–46, ve kterých Lemminkäinen dále rozvádí, oč žádá. Vynecháním verše 35 se kapela opět vyhýbá jmenování kalevalského hrdiny.

3.9 Magic and Mayhem

Poslední skladba z alba, *Magic and Mayhem*, čerpá z 27. kalevalské runy, v Bosleyho překladu uvedené tímž názvem.

<i>Magic and Mayhem (1–4)</i>	<i>Kalevala (27: 125–128)</i>
Hey there, tiny wench	Hey there, tiny wench
my perpetual serf	my perpetual serf:
put stew in a pot	put stew in a pot
bring water for the guest ⁵⁴	bring beer for the guest! ⁵⁵

V prvním čtyřverší písni jsou z *Kalevaly* citovány verše 125–128 dvacáté sedmé runy. Rozdílem mezi těmito dvěma verzemi je záměna „water“ za „beer“ ve 128. verši. Lemminkäinen sice služebnici v kalevalském příběhu o vodu požádá, učiní tak ale až ve verších 401–404, aby si z rukou smyl krev soka, pohjolského hospodáře.

⁵² AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

⁵³ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.390.

⁵⁴ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

⁵⁵ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.381.

	<i>Kalevala (27: 401–404)</i>
	Bring water, hateful wench, that
	I may wash my hands
	of the evil master's blood
	the vicious man's gore! ⁵⁶

V kalevalském šestiverší 213–218 Lemminkäinen dokonce vodu výslovně odmítá, když mu ji rozzlobený pohjolský hospodář nabízí. Nabízenou vodou není pitná voda ze studně, ale voda z louže⁵⁷, kterou hospodář vyčaroval ve světnici.

	<i>Kalevala (27: 213–218)</i>
	What did Lemminkäinen care!
	He uttered a word, spoke thus:
	I am no wives' calf
	no ox with a tail
	to drink stream waters
	to lap pool water. ⁵⁸

Druhé čtyřverší skladby cituje verše 344–346 kalevalské 27. runy. Rozdíl spatříme v citaci veršů 344–345. V Bosleyho *Kalevale* jsou verše spojeny spojkou „or“, v textu písně to autoři řeší anaforou, ve které se opakuje slovo „before“. Tím autor vypouští vylučovací poměr mezi dvěma možnými výsledky boje a Lemminkäinen díky tomu v textu písně působí sebevědoměji.

<i>Magic and Mayhem (5–8)</i>	<i>Kalevala (27: 339–346)</i>
	Ahti the Islander said:
	Listen here, son of the North!
	Now, yours is the longer sword
	your brand is the the more dreadful
	perhaps you will need it too
Before we part	before we part, or
before your neck is broken	your neck is broken:

⁵⁶ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.389.

⁵⁷ Nebo také „tůňky“ či „rybníčku“ nebo „jezířka“. V Holečkově překladu přeloženo jako „pleso“.

⁵⁸ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.383–384.

you strike first	you strike first, son of the North! ⁶⁰
son of the North ⁵⁹	

Před druhým čtyřverším kapela vynechává pětiverší 339–343, které v *Kalevale* obsahují uvozovací větu a část Lemminkäinenovy promluvy. Jako v ostatních písních z alba *Tales from the Thousand Lakes* se Amorphis vyhýbají možnosti jmenovat hrdinu, v tomto případě Lemminkäinena, zvaného Ahti.

⁵⁹ AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

⁶⁰ BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*, 1989, s.387.

4 Silent Waters

Ke kalevským motivům se po více než dekádu trvající tematické odmlce kapela vrací v albu *Eclipse* z roku 2006, ve kterém tematizuje příběh Kullerva. Zde je ale nejdůležitějším zdrojem pro texty skladeb dílo *Kullervon Tarina* Paava Haavikka, přímo ke *Kalevale* a tematice tří hlavních kalevských bohatýrů se Amorphis obrací až o rok později s pomocí Pekky Kainulainena.

Koncepční album *Silent Waters* z roku 2007 je příběhem Lemminkäinenova života: lásky, dobrodružství, ale také vznětlivosti, nerozvážnosti a nakonec smrti. Autorem textů je finský performanční umělec Pekka Kainulainen, o anglický překlad Kainulainenových originálních veršů se postaral Erkki Virta. Texty písní jsou oproti albu *Tales from the Thousand Lakes* o poznání méně doslovně věrné kalevským veršům. Jak Kainulainen předestírá v rozhovoru s autorkou studie *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*; Charlotte Doesburg, členové Amorphis mu dali mnoho prostoru pro vlastní interpretaci textů:

„Yeah... those Lemminkäinen⁶¹, Ilmarinen⁶², Väinämöinen⁶³ they advised me, they asked me if I write about them, but after that, they said: “Right, what do you want?”⁶⁴ Write from your own mind.”⁶⁵

V následujících odstavcích jsem zvolil takové texty písní z tohoto alba, ke kterým je možné najít konkrétní protějšky ve verších kalevských.

4.1 Weaving the Incantation

První skladba z alba *Silent Waters*, *Weaving the Incantation* odkazuje na dvanáctou kalevskou runu, v Kirbyho překladu zvanou „*Lemminkäinen's First Expedition To Pohjola*“. V ní se Lemminkäinen vydává na sever pro pohjolskou pannu poté, co jeho žena Kyllikki poruší slib.

První čtyřverší písně zdůrazňuje několik hlavních Lemminkäinenových charakterových vlastností: vznětlivost, prudkost v jednání a neústupnost.

⁶¹ Koncepční album *Silent Waters*.

⁶² Koncepční album *Skyforger*.

⁶³ Koncepční album *The Beginning of Time*.

⁶⁴ Zde je možné, že autorka chybně přepsala mluvený rozhovor s autorem, nebo autor chybně vyjádřil svou myšlenku. Domnívám se, že smysl sdělení má znít „Write what you want.“

⁶⁵ DOESBURG, Charlotte. *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*, 2022, s. 385.

Proseb své matky ani Kyllikki, obsažených v první polovině 12. kalevalské runy, nedbá a chystá se na výpravu.

<i>Weaving the Incantation (1–4)</i>	<i>Kalevala (12: 213–216)</i>
A mind dejected, blood boiling with anger	Then went lively Lemminkainen
the storm of the warpath, now sings in my heart	To the gloomy land of Pohja,
your pleadings, useless, I now shall disregard	'Spite the warnings of his mother,
I'll leave you to weep and to fear for me ⁶⁶	'Gainst the aged woman's counsel. ⁶⁷

Ony prosby v textu písně obsaženy nejsou, a místo dialogu mezi Lemminkäinenem a jeho matkou, resp. Kyllikki, je textu obsažena pouze Lemminkäinenova část promluv. Zbytečnost proseb je pak v Kirbyho překladu *Kalevaly* shrnuta v čtyřverší 213–216.

<i>Weaving the Incantation (5–10)</i>	
I'm ready for my end	
my hair I comb down	
with resin into braids	
I'm ready to ascend	
my will burning high	
summon strength from the night ⁶⁸	

Autor textu Pekka Kainulainen v následujících šesti verších ještě zdůrazňuje Lemminkäinenovo⁶⁹ odhodlání odejít, i kdyby to mělo znamenat jeho smrt. To sice ve 12. runě přímo nezmiňuje, ale jako vzetí této varianty v potaz si lze vyložit jeho čin zanechání hřebenu matce.

Dalším Kainulainenovým příspěvkem je detailnější popis Lemminkäinenových vlasů, který si vysvětlují jako snahu přiblížit se vizáži hlavního zpěváka Amorphis Tomiho Joutsena. O Lemminkäinenových vlasech se z *Kalevaly* nedozvíme více, než že jsou černé.⁷⁰

⁶⁶ AMORPHIS. Silent Waters. Nuclear Blast, 2007.

⁶⁷ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 122.

⁶⁸ AMORPHIS. Silent Waters. Nuclear Blast, 2007.

⁶⁹ Lemminkäinen je v Kirbyho překladu zmiňován jako „Lemminkainen“.

⁷⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 320.

<i>Weaving the Incantation (11–14)</i>	<i>Kalevala (12: 30–36)</i>
I equip myself, to warfare I prepare	“O my mother, aged woman,
I put on my black cloak, enchanted adders skins	Wash my shirt and wash it quickly
your prayers shall not reach into my heart	In the black snake’s deadly venom
your despair shall not stop me now ⁷¹	Dry it then, and dry it quickly
	That I may go forth to battle,
	And contend with youths of Pohja,
	And o’erthrow the youths of Lapland. ⁷²

Verše 11–14 písně jsou variací na verše 1–4: v první polovině čtyřverší se Lemminkäinen připravuje na boj a v té druhé odporuje matčíným a Kylličiným prosbám. Liší se také hrdinova výbava: v textu písně si obléká „černý plášť z očarované zmijí kůže“, v *Kalevale* matku žádá o „košili vypranou v jedu černého hada“.

<i>Weaving the Incantation (15–22)</i>	<i>Kalevala (12: 201–212)</i>
This precious hairbrush, thrown at the wall	Then the lively Lemminkainen
it came to me from my father	He the handsome Kaukomieli
I give you this as a token of myself	As it chanced, his hair was brushing,
for you to have and mourn over	And with greatest neatness brushed it.
And when my blood flows from its bristles	To the wall his brush then cast he,
when my sap is dripping from its shaft	To the stove the comb flung after,
then you will know of my anguish	And again he spoke and answered,
my destruction will be revealed ⁷³	In the very words which follow:
	“Ruin falls on Lemminkainen,
	Evil waits for him unhappy,
	When the brush with blood is running,
	And the comb with blood is streaming.” ⁷⁴

Kainulainen v následujícím úseku textu písně rozvádí původ hřebenu, a posléze jmenuje i jeho dvě části, čímž přidává hřebenu jako symbolu na důležitosti. Zároveň v prvních čtyřech verších, oproti ekvivalentu v *Kalevale*,

⁷¹ AMORPHIS. Silent Waters. Nuclear Blast, 2007.

⁷² KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 118.

⁷³ AMORPHIS. Silent Waters. Nuclear Blast, 2007.

⁷⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 122.

převádí vypravěče z heterodiegetického na homodiegetického, čímž textu dodává na dramatickosti. Ve verších 19–20 a 21–22 písně se textař dopouští dvou paralelismů, prvku velmi typického pro *Kalevalu*.

	<i>Kalevala (15: 27–28, 35–36, 47–48)</i>
	Blood from out the comb was oozing,
	From the brush was gore distilling. [...] ⁷⁵
	Blood from out the comb is oozing,
	Gore is from the brush distilling. [...] ⁷⁶
	From the comb the blood is trickling,
	And the brush with blood is dripping. [...] ⁷⁷

Okamžik, kdy z hřebenu vytryskne krev, pak v 15. runě popisuje Kirby ještě třikrát, vždy v jemně pozměněné formě. Autor textu, resp. překladatel se ale rozhodl využít vlastních slov, zřejmě také kvůli rytmu.

4.2 Silent Waters

Třetí skladba z alba *Silent Waters*, která nese též název, odkazuje na 15. runu *Kalevaly*. Hlavním tématem textu je pátrání Lemminkäinenovy matky po svém synovi v Tuonelské řece. Název skladby odkazuje právě na tuto řeku, jelikož v ní často plavou mrtví lidé ⁷⁸.

<i>Silent Waters (1–4)</i>	<i>Kalevala (15: 185–194)</i>
A day's light told me of my son's fate	And the sun knew all about it,
the sun showed the way, grim and severe	And the sun made answer plainly:
pulled under the raging waters, my child	“There has gone your son unhappy,
sank in the drowning currents, my son ⁷⁹	He has fallen and has perished,
	Down in Tuoni's murky river,
	Manala's primeval river,
	There in the tremendous cataract,
	When the torrent rushes downward,

⁷⁵ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 150.

⁷⁶ Tamtéž.

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Ticho je velmi častým symbolem pro smrt.

⁷⁹ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

	There on Tuonela's dark frontier,
	There in Manala's deep valleys." ⁸⁰

Autor textu písně zde oproti Kirbyho překladu *Kalevaly* popisuje slunce metonymií jako „a day's light“. V čem se s *Kalevalou* text naopak shoduje, přestože jsou v obou textech jevy formálně vyjádřeny jinak, je užití personifikace slunce⁸¹ a paralelismů⁸². Textař se rozhodl nevyužít ani anafor⁸³ a epifory⁸⁴, které jsou v kalevalském úseku obsaženy.

<i>Silent Waters (5–8)</i>	<i>Kalevala (15: 197–204)</i>
My strength is not enough, my powers failed me	To the craftsman's forge she wended:
I need the heavens help, I ask for thunder's force	“O thou smith, O Ilmarinen,
I plead for you oh lightning, forge an iron tool	Thou hast worked before, and yestreen,
a magic rake of dragging, a river for my son ⁸⁵	On this very day O forge me,
	Forge a rake with copper handle,
	Let the teeth of steel be fashioned,
	Teeth in length a hundred fathoms,
	And of fathoms five the handle.” ⁸⁶

V textu písně je Lemminkäinenova matka o mnoho přímočařejší, což lze vysvětlit jeho omezeným rozsahem. Ačkoliv z kalevalských veršů je zjevné, že matka na nesnadný úkol sama nestačí, explicitně to nevyjadřuje. V *Kalevale* o hrábě žádá Ilmarinena, jehož jméno z textu písně jeho autor vypouští. V textu písně o hrábě prosí nebesa.

<i>Silent Waters (9–14)</i>	<i>Kalevala (15: 213–222)</i>
God of fire bring your light	And she rushed to Tuoni's river,
forger of sun help me now	To the sun her prayer addressing:
guardian of the shore will sleep in your warmth	“O thou sun whom God created,
lull the folk of cold water	Brilliant work of the Creator!

⁸⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 154.

⁸¹ *Silent Waters* ve verších 1–2, *Kalevala* ve verších 15: 185–186.

⁸² *Silent Waters* ve verších 1–4, *Kalevala* ve verších 15: 185–186, 189–190, 191–194.

⁸³ Verše 15: 185–186, 193–194.

⁸⁴ Verše 15: 189–190.

⁸⁵ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

⁸⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 154.

banish the serpents of the dark	Shine an hour with heat excessive,
to the river let me go and fetch my son away ⁸⁷	Shine again with sultry shimmering,
	And again with utmost vigour.
	Lull to sleep the race of evil,
	And in Manala the strong ones,
	Weary out the power of Tuoni!” ⁸⁸

V následujícím úseku textu písně mění autor apostrofu. Místo oslovení samotného slunce jako božího výtvoru, jak volí oslovení Lemminkäinenova matka v *Kalevale*, v textu písně oslovuje boha ohně, stvořitele slunce.

	<i>Kalevala (14: 407–412)</i>
	From the waves he sent a serpent,
	Like a reed from out the billows;
	Through the hero’s heart he hurled it,
	And through Lemminkainen’s liver.
	Through the arm-pit left it smote him,
	Through the shoulder right it struck him. ⁸⁹

Kromě uspání manalských pak v textu písně žádá také o zapuzení hadů, aby mohla prohledat řeku a nalézt svého syna. Právě k hadovi je přirovnáván otrávený šíp vystřelený slepým pastýřem, jenž byl příčinou Lemminkäinenovy smrti ve 14. runě *Kalevaly*.

<i>Silent Waters (15–20)</i>	<i>Kalevala (15: 223–234)</i>
A rake made of iron from the Gods of skies	Then the sun whom God created,
the spirit of bright days sent me the sun	Shining work of the Creator,
cold troops of Tuoni can not stand in my way	Stooped upon a crooked birch tree,
untouched I shall walk by the river of the night	Sank upon a crooked alder,
my child	Shone an hour with heat excessive,
my son ⁹⁰	Shone again with sultry shimmering,

⁸⁷ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

⁸⁸ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 154.

⁸⁹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 147.

⁹⁰ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

	And again with utmost vigour,
	Lulled to sleep the race of evil,
	And in Manala the strong ones.
	Slept the young on sword-hilt resting,
	And the old folks staff-supported,
	And the spear-men middle-aged. ⁹¹

Poslední úsek textu písně mění Kainulainen poměrně hodně. Kde by měl odkazovat na Ilmarinena, tvůrce hrábí pro Lemminkäinenovu matku, odkazuje na „bohy z nebes“. V následujících verších se vrací k činu, které pro ni vykonalo slunce, na které v tomto případě odkazuje přímo, a text končí Lemminkäinenovou invokací při jeho hledání.

4.3 Her Alone

V textu šesté písně z alba *Silent Waters* jménem *Her Alone* vyjadřuje Lemminkäinen oddanost své matce. Autor Pekka Kainulainen sice textově nečerpá z konkrétních kalevalských veršů, ale spíše shrnuje nejednoduchý vztah Lemminkäinena s jeho matkou, jehož základy můžeme hledat v několika kalevalských událostech.

<i>Her Alone (5–8)</i>	
Her alone I will lend my ear to	
only her I will obey	
her alone I will always want to serve	
only her I will defy ⁹²	

Vztah Lemminkäinena a jeho matky je v *Kalevale* zobrazován jako série uposlechnutí matčiných rad v době, kdy se Lemminkäinen nachází v nouzi, a vzdoru vůči jejím varováním v době, kdy Lemminkäinena posedne touha po boji.

Jako příklady situací, kdy Lemminkäinen uposlechl matčiných rad lze jmenovat odchod domů poté, co ho matka vylovila z tuonelské řeky ve verších 623–644 v 15. runě, nebo cestu na ostrov, kde kdysi přebýval Lemminkäinenův

⁹¹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 155.

⁹² AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

otec, ve verších 277–294 28. runy a také na počátku runy 29. Příkladem situací, kdy se Lemminkäinen naopak matce postavil a neuposlechl jejích varování budiž jeho dvě cesty do Pohjoly: cesta pro pannu Pohjolanku ve 12. runě a cesta na pohjolské hody, na které nebyl pozván, jež jsou obsahem 28. runy *Kalevaly*.

Sedmý verš textu písně nás definitivně ujišťuje, že Kainulainen skrze Lemminkäinena hovoří o matce, nikoliv např. o Louhi, které v kalevalském příběhu obsaženém ve 13. a 14. runě Lemminkäinen také slouží. Té ale Lemminkäinen slouží za příslib toho, že se po splnění úkolů bude moci oženit s její dcerou, nikoliv že by jí sloužit skutečně chtěl.

<i>Her Alone (9–12)</i>	<i>Kalevala (29: 559–566)</i>
Only one can make me wage all my wars	Said the lively Lemminkainen:
only one and the shadow of that one	“O my mother who hast borne me,
only one can make me do all my deeds	Do not give thyself to sadness,
only one and the shadow of that one ⁹³	Be not sad, and be not troubled.
	We will now erect fresh buildings,
	Better buildings than the others,
	And will wage a war with Pohja,
	Overthrowing Lempo’s people.” ⁹⁴

Obdobně jako veršů 1–4 textu písně využívá Kainulainen anafory a sudé verše opakuje v neměnné podobě. Tato repetice má funkci zdůraznění důležitosti matky pro Lemminkäinena, a také zdůraznění toho, že ona je skutečně jedinou, kterou kdy uposlechně ze své vlastní vůle. Příkladem války, kterou se kvůli své matce hodlá vést, je pomsta za vypálení rodného domu Pohjolany, jež je obsahem 30. kalevalské runy. Brzy ale sezná, že na porážku Paní nad Pohjolou nestačí, a vrátí se.

<i>Her Alone (13–15)</i>	<i>Kalevala (12: 431–442)</i>
My understanding under her advice	Taught not magic by my father,
birth of my knowing under her advice	And without my parents’ counsel,
my desires I fulfill by revolting ⁹⁵	That the dogs should now devour me,

⁹³ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

⁹⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 54.

⁹⁵ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

	And the barkers should attack me.
	“But it was my mother washed me,
	When a boy both small and slender,
	Three times in the nights of summer,
	Nine times in the nights of autumn,
	And she taught me all the pathways,
	And the knowledge of all countries,
	And at home sang songs of magic,
	Likewise too in foreign countries.” ⁹⁶

V posledním trojverší textu písně dokazuje Lemminkäinen matčinu důležitost ve svém životě tvrzením, že veškeré své znalosti získal od ní. Kalevalské verše, které zmiňují tuto skutečnost jsou oproti těm Kainulainenovým mnohem konkrétnější a rozvitější. V posledním verši Lemminkäinen seznává, že navzdory lásce k matce je jeho touha po boji čas od času silnější než rozum a snaha nepůsobit matce starosti.

4.4 Enigma

Text sedmé skladby z alba *Silent Waters* jménem *Enigma* se obrací na příběh tří úkolů, které Lemminkäinen musí splnit, aby získal pannu Pohjolanku. Tento kalevalský příběh je obsažen ve 13. a 14. runě.

<i>Enigma (1–7)</i>	
On his trail the stones grew	
he was led astray	
forces strange he had to face	
magic unseen	
when he asked he was not answered	
but he would not yield	
what he asked for was not given ⁹⁷	

⁹⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 128.

⁹⁷ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

Na rozdíl od všech předchozích textů skladeb z alba *Silent Waters* volí Kainulainen pro píseň *Enigma* heterodiegetického vypravěče. Textař v prvních sedmi verších shrnuje a zobecňuje příběh ze 13. a 14. runy. Domnívám se, že úsek „when he asked he was not answered“ je vůči kalevalskému příběhu nepříliš přesný; Lemminkäinenovi se odpovědi od Louhi dostane, pouze ne té kladné. Místo vyhovění a panny Pohjolanky tak Lemminkäinen čeká vždy jen další úkol.

<i>Enigma (8–15)</i>	<i>Kalevala (13: 149–154)</i>
To a whirling mass of waters	O'er the hills and dales he glided
the mountains of high	Through the lands beyond the ocean
his desire he spoke out	Over all the wates of Hiisi,
to claim his due	Over all the heaths of Kalma,
a shadow moved in Louhi's mirror	And before the mouth of Surma,
the fairest maid of them all	And behind the house of Kalma. ⁹⁹
restless mind found her to his liking	
but the queen wanted more ⁹⁸	

Text písně pokračuje v popisu Lemminkäinenovy cesty. Kainulainenovým autorským příspěvkem je popis situace, kdy Lemminkäinen zahlédne stín panny Pohjolanky v zrcadle paní nad Pohjolou. V kalevalském příběhu ji ale ve skutečnosti nikdy nezahlédne, vždy se mu zjeví pouze Louhi s dalším úkolem.

Jmenování Lemminkäinenena se Pekka Kainulainen, resp. překladatel Kainulainenových finských textů do angličtiny Erkki Virta vyhnul použitím přízviska „restless mind“. Tímto pojmenováním se přibližuje např. Bosleyho výrazu „Farmind“, který je přesnější anglickou verzí jména „Kaukomieli“¹⁰⁰. Jméno „Kaukomieli“ znamená doslova nejspíše „Ten, kterého mysl puďí daleko“¹⁰¹.

Co je na tomto úseku textu nezvyklé je doslovné jmenování paní nad Pohjolou, Louhi. Amorphis se jmenování kalevalských postav ve svých textech zásadně vyhýbají, pravděpodobně kvůli přiblížení se mezinárodnímu posluchačstvu, v tomto případě ale zřejmě kvůli zachování rytmu učinili výjimku.

⁹⁸ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

⁹⁹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 133–134.

¹⁰⁰ Kirby zachovává výraz „Kaukomieli“.

¹⁰¹ ČERMÁK, Jan a Elias LÖNNROT. *Kalevala Eliase Lönnrota a Josefa Holečka v moderní kritické perspektivě*, 2014, s. 877.

<i>Enigma (16–19)</i>	<i>Kalevala (13: 27–30; 14: 273–278)</i>
Louhi spoke in riddled tones of three things to achieve	“Therefore you may woo my daughter,
find and catch the devil’s moose and bring it here to me	Win the far-famed flower-crowned maiden,
seek the stallion born of fire, harness the flaming horse	If you hunt the elk on snowshoes,
he captured and bound the moose, he tamed the golden horse ¹⁰²	In the distant field of Hiisi.” ¹⁰³
	[...] “I will only give my daughter,
	Give the youthful bride you seek for,
	If you rein the mighty gelding,
	He the chestnut steed of Hiisi,
	He the foaming foal of Hiisi,
	On the bounds of Hiisi’s meadow.” ¹⁰⁴

Kainulainen v 16. verši textu opět přímo jmenuje Louhi, obdobnému pojmenování se ale už hned v 17. verši vyhýbá, když Hiisiho jmenuje d’áblem. Hiisi, nebo také Lempo, bývá pro své záporné vlastnosti připodobňován ke křesťanskému d’áblu.¹⁰⁵ V 17. a 18. verši textu písně autor mění vypravěče na homodiegetického a promlouvá skrze Louhi.

Popis Hiisiho koně v 19. verši je autorskou změnou textaře kapely. Kůň, v textu skladby zlatý, je v Kirbyho překladu popisován jako kaštanově hnědý oř se žlutou hřívou, z jehož srsti šlehají plameny a z hřívky se kouří.

<i>Enigma (20–21)</i>	<i>Kalevala (14: 375–382)</i>
Still remained the one final test	“I will only give my daughter,
hunt the bird from the stream of death ¹⁰⁶	Give the youthful bride you seek for,
	If the river-swan you shoot me,
	Shoot the great bird on the river,
	There on Tuoni’s murky river,
	In the sacred river’s whirlpool,

¹⁰² AMORPHIS. Silent Waters. Nuclear Blast, 2007.

¹⁰³ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 130.

¹⁰⁴ Tamtéž, s.144.

¹⁰⁵ ABERCROMBY, John. *The Pre-and Proto- Historic Finns: Both Eastern and Western, with the Magic Songs of the West Finns*, vol. 1, s. 295.

¹⁰⁶ AMORPHIS. Silent Waters. Nuclear Blast, 2007.

	Only at a single trial,
	Using but a single arrow." ¹⁰⁷

Ve 21. verši textu skladby se Kainulainen vyhýbá jmenování konkrétního druhu ptáka: labutě i tuonelské řeky. Místo toho používá výraz „the bird from the stream of death“.

4.5 The White Swan

Devátá skladba z alba *Silent Waters* nesoucí název *The White Swan* odkazuje na Lemminkäinenův neúspěšný lov tuonelské labutě obsažený ve 14. runě *Kalevaly*.

<i>The White Swan (1–4)</i>	<i>Kalevala (14: 383–388)</i>
I set out on a longest road	Then the lively Lemminkainen
to seek the answers from Death	He the handsome Kaukomieli,
I set out to the black sacred stream	Went and took his twanging crossbow,
to seek out and shoot a white swan ¹⁰⁸	Went away to seek the Long-neck,
	Forth to Tuoni's murky river,
	Down in Manala's abysses. ¹⁰⁹

Kainulainen se v prvním čtyřverší textu písně vyhýbá jmenování tuonelské řeky a využívá pojmenování „the black sacred stream“. Na rozdíl od skladby *Enigma* zde ale konkrétně jmenuje ptáka, kterého se Lemminkäinen vydává ulovit, a sice bílou labuť. Texty se liší také ve vypravěči: v textu skladby promluvá skrze Lemminkäinenova homodiegetický vypravěč, v odpovídajících kalevalských verších je heterodiegetický. Změna ve vypravěči je patrná po celý rozsah textu písně.

<i>The White Swan (5–8)</i>	<i>Kalevala (14: 389–394)</i>
On desolate and stony paths	On with rapid steps he hastened,
from a mountain to a vale	And he went with trampling footsteps,
I reached the shore and saw it come	Unto Tuonela's broad river,
into my view, the swan ¹¹⁰	To the sacred river's whirlpool,

¹⁰⁷ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 146.

¹⁰⁸ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

¹⁰⁹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 146–147.

¹¹⁰ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

	'Neath his arm a handsome crossbow,
	On his back his well-stored quiver. ¹¹¹

V následujícím úseku se Pekka Kainulainen dopouští několika změn. Kromě změny ve vypravěči mění také popis krajiny směrem k tuonelské řece. Markantním rozdílem je změna v obsahu: v kalevalském příběhu, oproti verzi v textu skladby, Lemminkäinen tuonelskou labuť nikdy ani nezahlédne, jelikož je usmrčen pastýřem téměř bezprostředně po vstupu do říše mrtvých.

<i>The White Swan (9–16)</i>	
I took the arrow and raised my bow	
I aimed below the graceful neck	
under the white of it's breast	
inside the red of it's heart	
The surface of the river calm and black	
reflects the sky, the pale moon	
and there a glimpse caught of myself	
I'm shattered, the vision is ruined ¹¹²	

Ačkoliv v kalevalských verších Lemminkäinen tuonelskou labuť nikdy nezahlédne, v jiném díle inspirovaném *Kalevalou*, dramatu *Tuonelan Joutsen* Eina Leina, už ano. V dramatu je Lemminkäinen zasažen pastýřovým jedovatým šípem zrovna v momentě, kdy on sám na labuť míří. Je mu tak dáno spatřit labuť pouze v okamžiku jeho vlastní smrti.¹¹³ Pro tyto podobnosti se Kainulainenova vědomá či nevědomá inspirace tímto Leinovým dramatem jeví pravděpodobnou.

Dalším důležitým prvkem těchto dvou čtyřverší textu písně je symbolika kontrastu bílé a černé, světla a tmy, života a smrti. Bílá labuť jakožto tajemství života a smrti se vyjímá na černé hladině řeky mrtvých. Ostatně je kontrastem života a smrti protkaný celý příběh Lemminkäinenovy výpravy do Pohjoly a následné plnění úkolů, mj. právě cesta do Tuonely, říše mrtvých, aby si vydobyl pannu Pohjolanku, se kterou bude vést společný život.

¹¹¹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 147.

¹¹² AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

¹¹³ ŠVEC, Michal. *Symbolika labutě ve finské poezii od lidové slovesnosti k symbolizmu*, 2012, s.88.

Jako zajímavý prvek, který Kainulainen ve svém textu využil, se jeví červená barva jakožto symbol života i smrti. Typickým symbolem obojakosti červené ve vztahu k životu a smrti je krev, která je nezbytností pro lidské žití a zároveň známkou (i smrtelného) nebezpečí, vidíme-li ji vytékat z živého tvora ven. Kainulainen píše o červeni labutího srdce, jež bylo okamžik od protnutí Lemminkäinenovým šípem, ale nakonec to bylo hrdinovo srdce, jehož tlukot záhy utichnul.

Symboliky barevného kontrastu bílé a černé využívá textař také v posledním čtyřverší textu této písně (verše 21–24). Verše 17–20 zachycují okamžik Lemminkäinenovy smrti. Otrávený šíp je zde, podobně jako v *Kalevale*, přirovnán k hadovi.

4.6 Sign

Poslední píseň z alba nesoucí název *Sign* odkazuje na události, které se *Kalevale* objevují v první polovině 15. runy.

<i>Sign (1–4)</i>	<i>Kalevala (15: 19–28)</i>
Far from here, a house forsaken on lands of yesterday	Kyllikki, the lovely housewife,
the silence of the night has crept in	Wandered round and gazed about her,
as weeping of the women, as thoughts of solitude	Through the home of Lemminkainen,
as sadness and as grief ¹¹⁴	And through Kaukomieli's homestead;
	On the comb she looked at evening,
	On the brush she looked at morning,
	And at length one day it happened,
	In the early morning hours,
	Blood from out the comb was oozing,
	From the brush was gore distilling. ¹¹⁵

První čtyři verše textu písně popisují okamžik, kdy si Kyllikki poprvé všimla, že z Lemminkäinenova hřebene kape krev. Rozdíl můžeme spatřit

¹¹⁴ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

¹¹⁵ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 149–150.

v časovém určení: v textu písně se píše o noci, v kalevalských verších o brzkých ranních hodinách. Vypravěč je po celou délku textu, pro toto album nezvykle, heterodiegetický.

<i>Sign (5–8)</i>	<i>Kalevala (15: 31–36)</i>
In a dim deserted room a token left on the table	“Lo, my husband has departed,
a talisman, a hairbrush from his father	And my handsome Kauko wandered
oozing from the shaft a stream of bitter sap	In a country void of houses,
dripping scarlet flow, so slow ¹¹⁶	And throughout some trackless desert.
	Blood from out the comb is oozing,
	Gore is from the brush distilling.” ¹¹⁷

Podobně jako v textu písně *Weaving the Incantation* je Kainulainenův popis hřebenu detailnější než popis v *Kalevale*. Na důležitosti hřebenu přidává popisem jeho původu, na bezútěšnosti celé situace umístěním děje do potměného pokoje. Na rozdíl od předešlé zmínky hřebenu v písni v tomto případě využívá stejného slovesa („oozing“) jako W. F. Kirby ve svém překladu *Kalevaly*.

<i>Sign (9–14)</i>	<i>Kalevala (15: 40–48)</i>
They know it to be an emblem of death	“O alas, my day is wretched,
a sign of destruction	And my life is most unhappy,
they recognize the end of a friend	For my son has met misfortune,
the agony of a man and son	And my child all unprotected,
they look at brush, remember the black hair	On an evil day was nurtured.
they weep the bitter sap ¹¹⁸	On the poor lad came destruction,
	Lost is darling Lemminkainen,
	From the comb the blood is trickling,
	And the brush with blood is dripping.” ¹¹⁹

Přestože Lemminkäinen předznamenal, co se s hřebem stane, pokud nastane jeho zkáza, konečný rozsah poznaly kalevalské ženy skutečně až v momentě, kdy z hřebenu začala téct krev.

¹¹⁶ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

¹¹⁷ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 150.

¹¹⁸ AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

¹¹⁹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 150.

V tomto případě se popis Lemminkäinenových vlasů, tedy že mají černou barvu, shoduje s *Kalevalou*. Většina kalevalských hrdinů, kromě plavovlasého Kullerva, má vlasy černé, naopak většina kalevalských žen, kromě Ilmarinenovy ženy, má vlasy světlé.¹²⁰

¹²⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 320.

5 Skyforger

Druhým albem, na kterém se jako hlavní textař podílel mnohostranný umělec Pekka Kainulainen je *Skyforger* z roku 2009: koncepční album zabývající se životem kováře Ilmarinena. Stejně jako na předchozím albu *Silent Waters* přeložil Kainulainenovy finsky psané texty do angličtiny Erkki Virta.

V analýze se zaměřuji na možnou interpretaci textů a mnohé rozdíly oproti veršům kalevským, jmenovitě těm obsaženým v anglickém překladu Williama Forsella Kirbyho. Zvolené texty mají předobrazy v konkrétních kalevských událostech, v několika případech ale odkazuje více textů skladeb na tentýž příběh a přenáší tutéž myšlenku.

5.1 Sampo

Text první skladby z alba *Skyforger* nesoucí název *Sampo* se obrací k příběhu z desáté kalevské runy, v překladu W. F. Kirbyho nazvané „*The Forging of the Sampo*“.

Ačkoliv sampo jako takové v textu nikdy přímo zmíněno není, volbou názvu a také popisem procesu obsaženého v textu zabraňuje kapela pochybám o kterou kalevskou reálii a postavu se jedná. Zároveň tím napovídá mezinárodnímu posluchačstvu, že se jedná o příběh převzatý z *Kalevaly*, což by volba abstraktnějšího názvu ztížila.¹²¹

<i>Sampo (1–4)</i>	<i>Kalevala (10: 399–402)</i>
Sparks sent flying, my mind thundering	Fire was flashing from the windows,
The room of my heart flashing to the sky	From the door the sparks were flying
The flaring of fumes fill my senses	And the dust arose to heaven;
Pervade this room and this space ¹²²	With the clouds the smoke was mingled. ¹²³

První čtyřverší textu písňe popisuje dobu těsně před tím, než je sampo Ilmarinenem ukuto. Zásadním rozdílem je však místo, ve kterém se proces odehrává: v *Kalevala* je sampo kováno v Pohjole blízko skal, v textu písňe uvnitř

¹²¹ DOESBURG, Charlotte. *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*, 2022, s. 246.

¹²² AMORPHIS. *Skyforger*. Nuclear Blast, 2009.

¹²³ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 103.

Ilmarinenovy myslí a srdce. Kainulainen totiž nevnímá sampo jako konkrétní předmět, ostatně v *Kalevale* není přesně vysvětleno jakým že předmětem sampo ve skutečnosti je, nýbrž jako abstraktní výsledek umělecké práce, přetvoření něčeho v něco¹²⁴.

V čem se Kainulainen s kalevaskými verši shoduje, je rozpínavost procesu, resp. Ilmarinenova nápadu. V *Kalevale* se oheň a jeho přirozené důsledky rozpínají z menšího prostoru do většího: z místnosti do nebes. Stejným způsobem expanduje Ilmarinenova myšlenka: z myslí a srdce do prostoru¹²⁵. Kainulainen tím opět charakterizuje proces kreativní tvorby, přeměnu myšlenky v dílo.

Další výraznou změnou je změna vypravěče z heterodiegetického na homodiegetického. Tím autor do textu přidává vhléd do Ilmarinenovy myslí, popisuje spíše kovářovy pocity během tvorby než tvorbu samotnou.

<i>Sampo (5–8)</i>	<i>Kalevala (10: 313–316)</i>
The days they blend into the night	So the servants worked the bellows,
The moon, the sun unite	To the half of all their power.
Order of stars expires	During three days of the summer,
A wonder is born ¹²⁶	During three nights of the summer. ¹²⁷

V následujícím čtyřverší Kainulainen poukazuje na vytrvalost, která je v tvůrčím procesu nezbytná. Stejně tak vytrvale dnem a nocí na sampu pracuje Ilmarinen se svými pohjolskými pomocníky.

Příchod sampa, jakožto něčeho zázračného na svět je narušením pozemského řádu. Tuto skutečnost si vysvětlují také jako spíše vztaženou k reálnému světu, nikoliv tomu kalevaskému, jelikož v něm se zázraky a kouzla vyskytují poměrně často. Kainulainen zde pravděpodobně píše o tvorbě zvláště povedeného a významného díla kreativního génia, které má schopnost ovlivnit masu a zásadně změnit pohled na realitu.

¹²⁴ DOESBURG, Charlotte. *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*, 2022, s. 247.

¹²⁵ Tamtéž, s. 249.

¹²⁶ AMORPHIS. *Skyforger*. Nuclear Blast, 2009.

¹²⁷ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 101.

<i>Sampo (9–12)</i>	
I listen and aim, I observe	
I use all the forces and let it transpire	
I confront the darkness absolute	
And blinding, dazzling brilliance ¹²⁸	

V dalších čtyřech verších si Ilmarinen uvědomuje, že ačkoliv je sampo inherentně plné dobrých vlastností, padne-li do špatných rukou, může být použito k hroživým činům. V *Kalevala* hlavně kvůli způsobu vyprávění nenajdeme protějšek této Ilmarinenovy myšlenky, ale naplnění obav ano, jelikož sampo skončí v moci Louhi, která rozhodně kladnou postavou není.

<i>Sampo (13–16)</i>	<i>Kalevala (10: 329–332; 347–350; 365–368; 383–386)</i>
From roaring flames the shapes emerge	And the bow was fair to gaze on,
Come forth they do with vile charms	But of evil disposition,
Their poisoned core hides in beauty	And a head each day demanded,
But I see and perceive their deceit, I see ¹²⁹	And on feast-days two demanded. ¹³⁰
	And the boat was fair to gaze on,
	But of evil disposition;
	It would go to needless combat,
	And would fight when cause was lacking. ¹³¹
	And the cow was fair to gaze on,
	But of evil disposition;
	Always sleeping in the forest,
	On the ground her milk she wasted. ¹³²
	And the plough was fair to gaze on,
	But of evil disposition,
	Ploughing up the village cornfields,
	Ploughing up the open meadows. ¹³³

¹²⁸ AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

¹²⁹ Tamtéž.

¹³⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 101–102.

¹³¹ Tamtéž, s. 102.

¹³² Tamtéž.

¹³³ Tamtéž, s. 103.

Stejnou myšlenku vyjadřuje Ilmarinen v následujících čtyřech verších, tentokrát však odkazuje na konkrétní špatnou vlastnost u čtyř výtvorů, které vzešly z ohně dříve než sampo: luku, loď, krávy a pluhu.

<i>Sampo (17–22)</i>	<i>Kalevala (10: 333–336; 351–354; 369–372; 387–390)</i>
Into the blaze I shove them back	He himself, smith Ilmarinen,
To lose their forms to hungry fire	Was not much delighted with it,
Again and yet again	So he broke the bow to pieces,
I start my work anew	Cast it back into the furnace. ¹³⁵
Again and again	Therefore did smith Ilmarinen
I start my work again ¹³⁴	Take no slightest pleasure in it,
	And he smashed the boat to splinters,
	Cast it back into the furnace. ¹³⁶
	Therefore did smith Ilmarinen
	Take no slightest pleasure in her,
	And he cut the cow to fragments,
	Cast her back into the furnace. ¹³⁷
	Therefore did smith Ilmarinen
	Take no slightest pleasure in it.
	And he broke the plough to pieces,
	Cast it back into the furnace. ¹³⁸

V posledních šesti verších písně odkazuje textař na verše kalevaské, ve kterých Ilmarinen výtvor z ohně rozbije na kusy a vhodí zpět. To je dle Kainulainena nedílnou součástí tvůrčího procesu: aby umělec dosáhl něčeho zázračného, musí se o to pokoušet znovu a znovu¹³⁹.

5.2 Silver Bride

Druhá skladba z alba *Skyforger* nesoucí název *Silver Bride* se obrací na příběh obsažený v 37. runě, v Kirbyho překladu pojmenované obdobně „*Gold and Silver Bride*“.

¹³⁴ AMORPHIS. *Skyforger*. Nuclear Blast, 2009.

¹³⁵ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 102.

¹³⁶ Tamtéž.

¹³⁷ Tamtéž, s. 102–103.

¹³⁸ Tamtéž, s. 103.

¹³⁹ DOESBURG, Charlotte. *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*, 2022, s. 251.

<i>Silver Bride (1–8)</i>	<i>Kalevala (37: 29–34)</i>
From the misty dreams of nighttime	“Sometimes in these times so dismal,
I sought the clarity of my days	Often in my time of trouble,
From the shades of longing	Often in my dreams at midnight,
Looked for the familiar glow	Has my hand felt out at nothing,
The death of my wife’s slayer	And my hand seized only trouble,
Brought no comfort to me	As it strayed about in strangeness.” ¹⁴¹
No shape from loneliness	
For a dream ¹⁴⁰	

Ústředním tématem textu skladby *Silver Bride* je Ilmarinenův stesk po jeho zemřelé ženě a nenahraditelnost lidského života. Ilmarinenova žena, dcera Paní nad Pohjolou, našla svou smrt ve spárech medvědů a vlků poté, co se jí Kullervo pomstil za svůj zlomený nůž, což zapříčinil kámen, jenž hospodyně zapekla do chleba. Kullervo následně uprchl, znovu se shledal se svou rodinou, nevědomky svedl svou sestru a po smrti rodiny zvolil sebevraždu nalehnutím na meč. V *Kalevala* se ale Ilmarinen o Kullervově pozdějším osudu nikdy nedozví, a tak je obsah veršů 5–6 příspěvkem Pekky Kainulainena.

<i>Silver Bride (9–16)</i>	<i>Kalevala (37: 145–158)</i>
A queen of gold I made	Thereupon smith Ilmarinen
A silver bride I built	Set to work to shape the image,
From the northern summer night	Worked at night without cessation,
From the winter moon	And by day he worked unresting.
Responded not my girl	Feet he fashioned for the maiden,
No beating heart I felt	Fashioned feet; and hands he made her,
I brought no sighs to the silver lips	But the feet would not support her,
No warmth from the gold ¹⁴²	Neither would the arms embrace him.
	Ears he fashioned for the maiden,
	But the ears served not for hearing,

¹⁴⁰ AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

¹⁴¹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 126.

¹⁴² AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

	And a dainty mouth he made her,
	Tender mouth and shining eyeballs,
	But the mouth served not for speaking,
	And the eyes served not for smiling. ¹⁴³

Refrén skladby je tvořený čtyřmi po sobě jdoucími paralelismy, figurami hojně obsaženými v kalevalské poezii. Kainulainen využívá kontrastu mezi dvěma materiály, které Ilmarinen k tvorbě nové manželky využívá: zlata jako symbolu slunce, dne a tedy života, a stříbra jako symbolu měsíce, noci a tedy smrti. Zlato přirovnává k letní noci na severu, při které slunce nezapadá, stříbro k zimnímu měsíci.

Dalším kontrastem ukrytým v opozici letního slunce a zimního měsíce, zlata a stříbra, je kontrast tepla a chladu: tepla lidského těla a žhnoucí lásky postavené proti přirozenému chladu kovového těla, případně chladu těla mrtvého.

	<i>Kalevala (37: 160–162)</i>
	“She would be a pretty maiden,
	If she had the art of speaking,
	And had sense, and spoke discreetly.” ¹⁴⁴

Ilmarinenovo zklamání ze svého výtvaru, vyjádřeno podobným způsobem jako v textu skladby, se nachází až ve verších 160–162; na rozdíl od písně je totiž proces hotovení ženy uveden ve vypravěči heterodiegetickém, nikoliv homodiegetickém.

<i>Silver Bride (17–24)</i>	<i>Kalevala (37: 182–196)</i>
Within my heart a flame of desires	Even on the very first night
Provoked the power of my will	Asked for coverlets in plenty,
Forced into a silvery shape	And for blankets to protect him,
A golden queen for me	Also two and three of bearskins,

¹⁴³ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 129.

¹⁴⁴ Tamtéž.

I made our bed under the stars	Five or six of woolen mantles,
Covers a plenty, bear skin hides	All upon one side to lay him,
Stroked the arc of golden curves	That towards the golden image.
Kissed the lips of silver ¹⁴⁵	And one side had warmth sufficient
	Which was covered by the bedclothes;
	That beside the youthful damsel,
	Turned towards the golden image,
	All that side was fully frozen,
	And with frost was quite contracted,
	Like the ice on lake when frozen,
	Frozen into stony hardness. ¹⁴⁶

Co se týče prostředí, které pro sebe a ženu z kovu Ilmarinen ve světnici vystrojí, se textař přibližuje kalevalskému originálu. Čím se však vzdaluje, jsou úkony, o které se kovář s ženou pokusí.

Smrt Ilmarinenovy ženy je dle mého názoru postavena v kontrast ke dvěma kalevalským runám, kalevalským událostem. První z nich je obsahem 15. runy, ve kterém je Lemminkäinen oživen svou matkou, a to i s přispěním Ilmarinena, který matce dodá hrábě, aby našla svého syna v tuonelské řece. Obě události se zde rozcházejí ve vnímání smrti jako nezvratné skutečnosti. Zatímco 15. runa končí Lemminkäinenovým probuzením zpět k životu a odchodem z Tuonely, ve 37. runě je Ilmarinenův pokus o obelstění smrti neúspěšný. Druhou událostí, která v *Kalevala* odporuje 37. runě je kutí sampo obsažené v runě desáté. Ilmarinen je schopný ukout sampo, zázračný předmět, který přinese svému majiteli štěstí a blahobyt. Co ale vytvořit nedokáže je zázrak lidského života, jedinečnost osobnosti.

Moudrem, které na konci 37. runy, konkrétně ve verších 233–250, Väinämöinen lidstvu předává, je, že by lidé při výběru partnera neměli hledět na všechno zlato a stříbro, co daná osoba vlastní. Takový vztah je pak, stejně jako Ilmarinenův kovový výtvar, citů prost.

¹⁴⁵ AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

¹⁴⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 130.

5.3 From the Heaven of My Heart

Třetí píseň z alba *Skyforger* nazvaná *From the Heaven of My Heart* odkazuje podobně jako skladba *Sampo* na 10. runu, ve které se Ilmarinen pokouší ukout tento mlýnek na blahobyt.

<i>From the Heaven of My Heart (1–6)</i>	<i>Kalevala (10: 159–168)</i>
I who have forged the heavens	Then the aged Väinämöinen,
I also have my king	Lifted up his voice in singing.
To northland I was sent	As he sang uprose a tempest,
I was cast to distant Pohjola	And the wind rose wildly furious,
Enforced by my king's spells	And he spoke the words which follow,
His orders undenied ¹⁴⁷	And expressed himself in thiswise:
	“In thy boat, O wind, convey him,
	In thy skiff, O breeze, convey him,
	Bear him to the distant regions
	Of the gloomy land of Pohja.” ¹⁴⁸

Důležitým rozdílem mezi skladbami *Sampo* a *From the Heaven of My Heart* je perspektiva: v první jmenované skladbě se Kainulainen noří do Ilmarinova nitra a vyjadřuje jeho pocity během kutí sampa. V této o poznání příměji popisuje děj kalevalské události, byť skrze homodiegetického vypravěče. Nezvyklým jevem pro texty kapely Amorphis je ve 4. verši textu skladby doslovné jmenování Pohjoly.

Ilmarinen odkazuje na Väinämöinena jako na svého krále, ačkoliv ho takto v *Kalevala* nikde netituluje. Důkazem skutečnosti, že Ilmarinen k Väinämöinenovi nevzhlíží jako ke králi, budiž pasáž, ve které Ilmarinen odmítá cestu do Pohjoly a Väinämöinen je poté nucen přepravit Ilmarinena na sever pomocí lsti.

	<i>Kalevala (10: 107–112)</i>
	“Not in course of all my lifetime,
	While the golden moon is shining,
	Hence to Pohjola I'll journey,
	Huts of Sariola so dreary,

¹⁴⁷ AMORPHIS. *Skyforger*. Nuclear Blast, 2009.

¹⁴⁸ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 97.

	Where the people eat each other,
	And they even drown the heroes." ¹⁴⁹

Součástky, ze kterých má Ilmarinen sampo vytvořit, přebírá Kainulainen z *Kalevaly* poměrně věrně. Ke čtyřem ingrediencím, které kováři navrhla Paní nad Pohjolou, textař přidává ještě „kousky země“. Troufám si tvrdit, že hlavní myšlenkou, kterou chce v tomto úseku Pekka Kainulainen předat, je ta, že umělecké dílo vzniká nejen spojením materiálních součástí, ale také přispěním plynoucím z autora vnitřního světa. Zázrak, v tomto případě sampo, vznikne syntézou běžných věcí, které lze v kalevalském světě nalézt, a kouskem nitra kreativního génia Ilmarinena.

<i>Highest Star (9–12)</i>	
It is my heaven	
It has my eyes	
It is my space	
It has my shape ¹⁵⁰	

S podobnou myšlenkou se setkáme také v sedmé písni z tohoto alba pojmenované *Highest Star*. V ní Ilmarinen poukazuje na podobnost mezi dílem a jeho tvůrcem, podobně jako lidé přenášejí své fyzické či hodnotové kvality na své potomky.

<i>From the Heaven of My Heart (7–12)</i>	<i>Kalevala (10: 259–268)</i>
From the small crumbs of earth	“O thou smith, O Ilmarinen,
From a fleece of summer ewe	Thou the great primeval craftsman,
From a memory of a single seed	If you can but forge a Sampo,
From the flair of a swan’s feather	With its many-coloured cover,
I let the milk come seeping from the heaven	From the tips of swans’ white wing-plumes
Heaven of my heart ¹⁵¹	From the milk of barren heifer,
	From a little grain of barley,
	From the wool of sheep of summer,

¹⁴⁹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 96.

¹⁵⁰ AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

¹⁵¹ Tamtéž.

	Will you the accept this maiden,
	As reward, my charming daughter?" ¹⁵²

V posledních šesti verších písně Ilmarinen neskromně hovoří o své moci a věhlasu. V Pohjole si kováře vyžádala Paní nad Pohjolou na doporučení Väinämöinena, obsažené konkrétně v kalevalských verších 7: 325–338.

<i>From the Heaven of My Heart (13–18)</i>	<i>Kalevala (10: 203–210)</i>
There my skills were known to them all	“Have you ever on your travels,
They all knew my name	Heard reports of, or encountered
All knew of my might	Him, the great smith Ilmarinen,
And I forged a godly device	Most accomplished of the craftsmen?
A machine divine	Long have we been waiting for him,
The gates of plenty opened by me ¹⁵³	Long been anxious for his coming
	Here to Pohjola’s dark regions,
	That a Sampo he might forge us.” ¹⁵⁴

5.4 Majestic Beast

Text skladby Majestic Beast, v pořadí páté z alba *Skyforger*, se obrací k 19. runě *Kalevaly*, v překladu W. F. Kirbyho nazvané „*The Exploits and Betrothal of Ilmarinen*“.

<i>Majestic Beast (1–4)</i>	<i>Kalevala (19: 185–194)</i>
In the bowels of rocky mountain	Then the smith, e’en Ilmarinen,
A fiery bird I forged	Deathless artist of the smithy,
Forged from iron, from molten steel	Forged himself a fiery eagle,
A flaming eagle majestic beast ¹⁵⁵	Forged a bird of fire all flaming,
	And of iron he forged the talons,
	Forged the claws of steel the hardest,
	Wings like sides of boat constructed;
	Then upon the wings he mounted,

¹⁵² KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 100.

¹⁵³ AMORPHIS. *Skyforger*. Nuclear Blast, 2009.

¹⁵⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 98.

¹⁵⁵ AMORPHIS. *Skyforger*. Nuclear Blast, 2009.

	On the eagle's back he sat him,
	On the wing-bones of the eagle. ¹⁵⁶

První čtyřverší textu písně se zabývá Ilmarinenovým kováním ohnivého orla. Oproti kalevalským veršům v textu chybí detailnější popis orlových částí těla a materiálu na ně použitého, co je naopak v textu navíc, je místo, kde se Ilmarinen své tvorbě oddává. V *Kalevale* toto místo upřesněno není, avšak podobná skalnatá krajina je zmíněna při tvorbě sampa. Z toho lze tedy vyvodit, že odtud Kainulainen pravděpodobně převzal scénérii, ve které kutí orla probíhá. Změna je patrná také ve vypravěči, opět dochází k přeměně z vypravěče heterodiegetického na homodiegetického.

<i>Majestic Beast (5–8)</i>	<i>Kalevala (19: 203–208)</i>
On the wings of my eagle	Then the bird, that noble eagle,
To black river I flew	Took his flight, and upward soaring,
To the dale of the dead	Forth he flew the pike to capture,
To the stream that grinds all flesh ¹⁵⁷	Fish with teeth of size terrific,
	In the river-depths of Tuoni,
	Down in Manala's abysses. ¹⁵⁸

V následujících verších se autor textu vyhýbá jmenování Tuonely, resp. tuonelské řeky. Tato pojmenování nahrazuje výrazy „black river“, „the dale of the dead“ a „the stream that grinds all flesh“. Všechny tyto opisy popisují místa, které mají zjevnou spojitost se smrtí.

<i>Majestic Beast (17–20)</i>	<i>Kalevala (19: 289–296)</i>
I found a monster, a black giant pike	Thus the iron-taloned eagle
From it's jaws my eagle saved me	Bore the pike so huge and scaly,
Dragged the fish under the sun	To the branches of an oak-tree,
Split it's belly, ripped the head off ¹⁵⁹	To a pine-tree's crown, wide spreading,

¹⁵⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 216.

¹⁵⁷ AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

¹⁵⁸ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 216.

¹⁵⁹ AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

	There he feasted in the booty,
	Open ripped the fish's belly,
	Tore away the fish's breastbone,
	And the head and neck he sundered. ¹⁶⁰

Ve verších 17–20 textu skladby Kainulainen jemně modifikuje příběh. V 19. runě *Kalevaly* orel nezachrání Ilmarinena z čelistí obří štiky, nýbrž ze sevření vodní stvůry, v překladu W. F. Kirbyho nazvané „kelpie“¹⁶¹. Že se nejedná pouze o nepřímé pojmenování obří štiky je zjevné z osudu, který stvoření stihne. Orel přízrak zahubí a upustí zpět do řeky.

	<i>Kalevala (19: 217–222)</i>
	From the water rose a kelpie,
	And it clutched at Ilmarinen,
	By the neck the eagle seized it,
	And the kelpie's head he twisted.
	To the bottom down he forced it.
	To the black mud at the bottom. ¹⁶²

Moment, kdy orel vytáhne štiky z řeky je až jeho třetím pokusem. V písni je zmíněn pokus pouze jeden, díky čemuž je orlovi dodáno na síle.

<i>Majestic Beast (21–24)</i>	<i>Kalevala (19: 313–318)</i>
I rolled the pike's head to the house of the north	Then the smith, e'en Ilmarinen,
I threw the bony skull at the haughty queen	Took the pike's head, which he carried,
Here's a throne for you to rest your frozen bones	To the old crone as a present,
I have done my share, now keep your promise ¹⁶³	And he spoke the words which follow:
	“Make of this a chair for ever,
	In the halls of lofty Pohja.” ¹⁶⁴

¹⁶⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 218.

¹⁶¹ Zde se Kirby zjevně snažil přiblížit kalevalský příběh své domovské mytologii. Kelpie je vodní přízrak typický pro keltskou / skotskou mytologii, nejčastěji zobrazován jako kůň s rybím ocasem, který láká své oběti pod vodu, kde následně naleznou svou smrt. Kelpie na sebe mohou vzít ale i lidskou podobu, čímž se vzhledem přibližují slovanskému vodníkovi, nebo svému finskému protějšku z *Kalevaly*, stvoření jménem „vetehinen“. Holeček ve svém překladu tvora pojmenoval jako „olbříma“, název shodný s výrazem „obr“.

¹⁶² KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 216.

¹⁶³ AMORPHIS. Skyforger. Nuclear Blast, 2009.

¹⁶⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 219.

V posledních sedmi verších písně opakuje Ilmarinen Paní nad Pohjolou všechny činy, které již pro získání její dcery vykonal. Ke všem úkolům, které mu Louhi v příběhu z 19. runy uložila, přidává také ukování nebeské klenby a sampa. Z těchto dvou bylo pouze ukutí sampa skutkem, kterým si měl pohjolskou pannu získat.

Soudím, že v tomto příběhu se Kainulainen pokoušel o vykreslení Ilmarinena jako skutečného hrdiny, nikoliv pouze zázračného kováře a kreativního génia.

6 The Beginning of Times

Posledním ze třetice koncepčních alb o jednom z hlavní trojice kalevalských hrdinů, na kterém kapela spolupracovala s umělcem Pekkou Kainulainenem, je album s názvem *The Beginning of Times* z roku 2011. Album se zabývá jednotlivými příběhy, které se týkají života mudrce Väinämöinena. Na kalevalskou tematiku upozorní potenciálního posluchače již přebal alba, jehož hlavním motivem je kachní vejce, ze kterého se v první kalevalské runě vytvoří jednotlivé části světa.

Vybrané texty skladeb z alba porovnávám v tabulce s odpovídajícími kalevalskými verši v anglickém překladu *Kalevaly* od W. F. Kirbyho. Zaměřuji se na shodné a rozdílné pasáže a motivy, ale také na možné interpretace textů.

6.1 Battle for Light

První skladba z koncepčního alba o Väinämöinenovi nazvaná *Battle for Light* se tematicky obrací k událostem, které jsou obsaženy v kalevalských runách č. 47, 48 a 49.

<i>Battle for Light (1–8)</i>	<i>Kalevala (47: 13–24)</i>
She robbed the moon from the sky	Louhi, Pohjola's old Mistress,
Derailed the sun off its course	Old and gap-toothed dame of Pohja,
Inside her mountain enchained the light	Set to work the sun to capture,
She took the wisdom for her own	In her hands the moon seized likewise.
The sun no longer shines on us	From the birch the moon she captured,
No silver moon reflects	And the sun from fir-tree's summit;
The stars no longer give their light	Straightway to her home she brought them,
To help us find out path ¹⁶⁵	To the gloomy land of Pohja.
	Then she hid the moon from shining,
	In the mottled rocks she hid him,
	Sang the sun to shine no longer,
	Hidden in a steel-hard mountain. ¹⁶⁶

¹⁶⁵ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁶⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 229.

V prvním čtyřverší se Kainulainen tematicky přesně drží kalevalského příběhu. Čemu se v textu však vyhýbá je jmenování Paní nad Pohjolou nebo Pohjoly samotné, do jejíž skály slunce a měsíc ukryla. Výrazem „wisdom“, jež Kainulainen v textu použil, velmi pravděpodobně myslí umění rozdělat oheň, které společně se sluncem a měsícem Louhi kalevalskému lidu vzala.

	<i>Kalevala (47: 41–42)</i>
	Therefore was the night unending,
	And for long was utter darkness. ¹⁶⁷

Absence hvězd, jež je obsahem sedmého verše textu písně, v *Kalevale* přímo zmíněna není. Že z oblohy kromě slunce a měsíce zmizely i hvězdy, lze však vydedukovat z kalevalských veršů 47: 41–42.

<i>Battle for Light (13–16)</i>	<i>Kalevala (49: 205–210; 263–266)</i>
I fight the forces, forces of dark and cold	The the aged Väinämöinen
Upon the witches I cast my spells	Answered in the words that follow:
I strike with a sword, touch with a feather	“If the sun from rock ascends not,
And sing my song into the night ¹⁶⁸	Nor the moon from rocky mountain,
	Let us join in closest conflict,
	Let us grasp our trusty sword-blades.” [...] ¹⁶⁹
	For the snakes the ale are drinking,
	In the wort the snakes are writhing.
	Off he cut the heads of serpents,
	Broke the necks of all the serpents. ¹⁷⁰

V bitvě proti pohjolským Väinämöinen bojuje zejména mečem, kterým seká hlavy nejen mužům, ale i čarodějnicím, v překladu *Kalevaly* od W. F. Kirbyho vyjádřených výrazy „snakes“ a „serpents“. Zařiká vadel ve 49. runě nevyužívá Väinämöinen v boji proti čarodějnicím, neúspěšně se s jejich pomocí však snaží otevřít skálu, do které Paní nad Pohjolou uzamkla slunce a měsíc. Metaforické pojmenování meče jako „feather“ Kainulainen volí velmi pravděpodobně na základě jeho konkrétních vlastností, zejména tvaru a lehkosti.

¹⁶⁷ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 229.

¹⁶⁸ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁶⁹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 253.

¹⁷⁰ Tamtéž, s. 254–255.

<i>Battle for Light (17–20)</i>	<i>Kalevala (47: 67–70; 293–298)</i>
Beyond the heaven, the highest one	In the air a light struck Ukko,
The god supreme smites with his sword	And a flame did Ukko kindle,
Into the sea falls a fiery star	From his flaming sword he struck it,
A pike of deep swallows the spark ¹⁷¹	Sparks he struck from off the sword-blade. [...] ¹⁷²
	But a grey pike hurried forward,
	And the salmon-trout he swallowed.
	When a little time passed over,
	Fire-pain seized on the devourer,
	Anguish came upon the swallower,
	Grievous suffering on the eater. ¹⁷³

V následujícím čtyřverší se autor rozhodl místo přímého pojmenování boha Ukka pro opis výrazy „the highest one“ a „the god supreme“. Zároveň také značně zkrátil část příběhu, ve které se jiskra dostane do útrobu štiky. V kalevalských verších přeložených W. F. Kirbym jiskru spolknou nejprve okoun, okouna pozře pstruh, a až po spolknutí pstruha štikou se jiskra ocitne v ní.

<i>Battle for Light (21–28)</i>	<i>Kalevala (47:112–118 ;48: 85–88)</i>
Skyforger, come to my aid	“Smith and brother, Ilmarinen,
The Magicsmith, by my side	Let us go and gaze around us,
Daughter of creation	And the cause perchance discover,
The tiny man from the sea	What the fire that just descended,
Ilmatar the ancient	What the strange flame that has fallen
Mighty ocean-dwarf	From the lofty height of heaven,
Skyforger by my side	And to earth beneath descended.” [...] ¹⁷⁵
Thunder and lightning ¹⁷⁴	Said the aged Väinämöinen,
	“O thou smith, O Ilmarinen,
	Let us now go forth together
	Where the net is in the water.” ¹⁷⁶

¹⁷¹ AMORPHIS. The Beginning Of Times. Nuclear Blast, 2011.

¹⁷² KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 230.

¹⁷³ Tamtéž, s. 236.

¹⁷⁴ AMORPHIS. The Beginning Of Times. Nuclear Blast, 2011.

¹⁷⁵ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 231.

¹⁷⁶ Tamtéž, s. 240.

V následujících osmí verších žádá Väinämöinen o pomoc Ilmarinena, Ilmatar a mužika z moře. Kainulainen Ilmarinena přímo nejmenuje, využívá přízvisek „skyforger“ a „the magic smith“, Ilmatar jednou přímo jmenuje a podruhé ji opisuje výrazem „daughter of creation“. Väinämöinen žádá Ilmarinena o pomoc v runách 47–49 celkem dvakrát, poprvé požaduje jeho doprovod při hledání místa, kam z nebe dopadla jiskra, podruhé žádá o pomoc s lovem ryb. Ilmatara bohatýrům pomohla s nalezením spadlé jiskry a mužik z moře zase s lovem ryb poté, co se Väinämöinen pomodlil k bohu vod Ahtovi. Žádný z těchto důvodů, proč jsou kalevalské postavy po Väinämöinenovu boku, však v textu písně zmíněn není, a tak jejich povolání může působit jako svolávání vojska k bitvě.

6.2 My Enemy

Text třetí skladby na albu *The Beginning of Times*, kterou kapela nazvala *My Enemy*, tematicky odkazuje na souboj Väinämöinena s Joukahainenem ve 3. runě *Kalevaly*.

<i>My Enemy (1–4)</i>	<i>Kalevala (3: 275–286)</i>
He set out to take my life	“He who shuns the sword’s decision,
And the power of my soul	Nor betakes him to his sword-blade,
His spells against my might	To a swine I soon will sing him,
My wrath he did ignite ¹⁷³	To a snouted swine transform him.
	Heroes I have thus o’erpowered,
	Hither will I drive and thither.
	And will pitch them on the dunghill,
	Grunting in the cowshed corner.”
	Angry then was Väinämöinen,
	Filled with wrath and indignation
	And himself commenced his singing,
	And to speak his words of wisdom. ¹⁷⁴

V prvním čtyřverší textu písně nacházíme velmi zjednodušený příběh první poloviny 3. runy. Překladatel Kainulainenových veršů zde zvolil sloveso „set out“, které svou mnohoznačností může odpovídat kalevalskému příběhu více, či méně.

¹⁷³ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁷⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 27.

Pokud sloveso chápeme jako „vypravit se“, volíme tím méně přesnou variantu příběhu, neboť z kalevského příběhu nijak nevyplývá, že by Joukahainen na souboj s Väinämöinenem odjížděl s úmyslem bohatýra připravit o život. Pokud ale sloveso chápeme ve smyslu „rozhodnout se“, pak lze významový posun vnímat jako mnohem menší. Joukahainen ve své promluvě ve verších 275–282 vyjádří odhodlání Väinämöinena zabít.

<i>My Enemy (9–12)</i>	<i>Kalevala (3: 327–330)</i>
The lightning of my eyes crumbles you	As he sang, sank Joukahainen
My fingers as snakes drag you to mire	Waist-deep in the swamp beneath him,
The trembling earth now melts under you	Hip-deep in the marshy meadow,
Your legs turn to sludge from my ire ¹⁷⁵	To his arm-pits in a quicksand. ¹⁷⁶

V následujícím úseku textu přidává Kainulainen na dramatickosti děje použitím expresivnějších výrazů. Kromě výrazů napomáhá epičnosti příběhu také změna vypravěče z heterodiegetického na homodiegetického. Kainulainen se i v tomto textu vyhýbá jmenování ústředních postav 3. runy *Kalevaly*: Väinämöinena a Joukahainena.

<i>My Enemy (21–24, 28–32)</i>	<i>Kalevala (3: 467–476)</i>
Remorse is useless there	Then the aged Väinämöinen,
And mercy never shown	Heard his words, and grew full joyful,
Bribery's futile here	Since to tend his age was promised
No promises hold	Joukahainen's lovely sister.
But I will show him mercy	On the stone of joy he sat him,
Let him return to life	On the stone of song he rested,
I will show him mercy	Sang an hour, and sang a second,
I will let him go back ¹⁷⁷	And again he sang a third time:
	Thus reversed his words of magic,
	And dissolved the spell completely. ¹⁷⁸

¹⁷⁵ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁷⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 28.

¹⁷⁷ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁷⁸ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 32.

Ve verších 21–24 textu skladby autor shrnuje přibližně 100 kalevských veršů, ve kterých se Joukahainen snaží vyměnit postupně luk, loďku, koně, zlato a stříbro, a dokonce svá pole za svůj život, jenže Väinämöinen všechny tyto návrhy odmítá. Zoufalého Joukahainena ušetří až poté, co mu nabídne svou sestru Aino. Kainulainen v textu písni nezmínuje ani jednu z učiněných nabídek, a příčina Väinämöinenovy milosti tak posluchači není známa.

6.3 Song of the Sage

V textu páté písni z alba *The Beginning of Times*, nazvané *Song of the Sage*, odkazuje textař Pekka Kainulainen tematicky na 40. a 41. runu *Kalevaly*.

<i>Song of the Sage (1–4)</i>	<i>Kalevala (40: 230–233)</i>
No man nor a god, with a sword he carved	Väinämöinen, old and steadfast,
With a feather he conjured	Then began the harp to fashion,
An instrument from the bone of fish	And himself the work accomplished,
A kantele from the jaws of pike ¹⁷⁹	And he made a harp of pikebones ¹⁸⁰

V prvním čtyřverší se Väinämöinen zabývá výrobou kantele. V prvním verši se autor vyhýbá jmenování hrdiny a volí výraz „no man nor a god“. Väinämöinen v *Kalevale* bez pochyby splňuje charakteristiky poloboha, ať se jedná o jeho pěvecké schopnosti, schopnost obelstít smrt nebo božský původ. Kainulainen ve čtvrtém verši přímo jmenuje kantele, tradiční finský hudební nástroj, což v posluchačstvu snad může vzbudit zájem o finské reálie. S podobným efektem by se jistě nesetkal, pokud by užil výrazu „harp“, který použil v odpovídajících kalevských verších ve svém překladu W. F. Kirby¹⁸¹. Čtyřverší textu písni je tvořeno dvěma paralelismy, kterých je v *Kalevale* užíváno hojně.

<i>Song of the Sage (5–8; 19–20)</i>	<i>Kalevala (41: 5–8; 83–89)</i>
Sat on a golden rock, on a bank of a golden river	On the stone of joy he sat him,
By the brink of golden falls, under the golden sun	On the singer's stone he sat him,

¹⁷⁹ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁸⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 158.

¹⁸¹ V jiných verších než v těchto W. F. Kirby samozřejmě výraz „kantele“ používá také.

The birds flew to the singer	On a hill all silver-shining,
The wildfowl from the open sea [...] ¹⁸²	From a golden heath arising. [...] ¹⁸⁴
From distant fens came the swans	High in air there soared the eagle,
An eagle from its heaven high ¹⁸³	Through the clouds the hawk was sailing,
	Came the ducks from deepest waters,
	Came the swans from snow-wreathed marshes,
	And the smallest of the finches,
	All the twittering birds assembled,
	Singing-birds flocked round by hundreds ¹⁸⁵

Kainulainen v následujících čtyřech verších upravuje místo, kde se Väinämöinen ke své hře na kantele usadí, taktéž upravuje jeho barvy. Zobecnění se dopouští při jmenování ptáků: konkrétní ptačí druhy zaměňuje za obecné „birds“ a „wildfowl“. Teprve později ve verších 19–20 jmenuje labuť a orla.

<i>Song of the Sage (9–18)</i>	<i>Kalevala (41: 57–64; 67–70)</i>
The fingers plucked the brightest chord	Sage of Tapiola illustrious,
Tolled the fangs of a pike	He of Metsola the Master,
The colours of rainbow lighted	And the whole of Tapio's people,
Above the silent waters	All the boys and all the maidens,
Came forth the woodland creatures, the spirits great and small	Climbed upon a mountain summit,
The mistress and the master of Tapiola, forest folk	That they might enjoy the music,
Behind a cloud of blue, the moon wove the strands of silver	While the Mistress of the Forest,
On the edge of the cloud of red, the daylight gilded the cloth	Keen-eyed matron of Tapiola, [...] ¹⁸⁷
The small fish in the shallows, the ones under the surface	Climbed into a crooked birch-tree
The king of waters, on the waves, the queen on an open sea ¹⁸⁶	Rested in a curving alder,
	To the kantele to listen,
	That she might enjoy the music. ¹⁸⁸

¹⁸² AMORPHIS. The Beginning Of Times. Nuclear Blast, 2011.

¹⁸³ Tamtéž.

¹⁸⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 161.

¹⁸⁵ Tamtéž, s. 163.

¹⁸⁶ AMORPHIS. The Beginning Of Times. Nuclear Blast, 2011.

¹⁸⁷ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 162.

¹⁸⁸ Tamtéž, s. 162–163.

Příběh, který textař v této skladbě tematizuje, se odehrává během plavby do Pohjoly. Není tedy pochyb o tom, že slovní spojení „silent waters“ obsažené ve 12. verši, které v albu nesoucím též název, využíval jako synonymum pro tuonelskou řeku, v tomto případě řeku mrtvých neoznačuje.

V následujících verších se pod obecným pojmem „woodland creatures“ skrývají veverka, hranostajové, vysoká zvěř, rysi, vlci a medvědi, o kterých se kalevalský překlad W. F. Kirbyho zmiňuje ve verších 41: 37–48. Stejně tak se pod pojmem „small fish“ skrývají štiky, vodní psi, lososi, síhové a plotice, druhy obsažené ve verších 123–128.

Ve 14. verši textu písně Kainulainen doslovně zmiňuje Tapiolu, v 18. verši se pak naopak vyhýbá jmenování boha vod Ahta, namísto jména používá výraz „king of waters“.

	<i>Kalevala (41: 103–110)</i>
	Then were Kuutar, slender damsel;
	Päivätär, that maid accomplished;
	Casting with their hands the shuttle,
	Draing threads that they were weaving,
	As they wove a golden fabric,
	And they wove the threads of silver,
	High upon the red cloud-borders,
	On the borders of the rainbow. ¹⁸⁹

Na rozdíl od textu písně jsou v kalevalských verších zmíněny pouze červené mraky, modré nikoliv. Liší se také pojmenováním měsíce a slunce, které jsou v odpovídajících kalevalských verších personifikovány v Kuutar a Päivätär.

<i>Song of the Sage (21–26)</i>	<i>Kalevala (41: 171–176)</i>
Each one comprehended and understood	There was none among the heroes,
Each one shed a tear, they wept and cried	None among the men so mighty,
Each and every tear, tears of everyone	None among the men or women,

¹⁸⁹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 163–164.

All joined to flow into the silent waters	None of those whose hair is plaited,
The golden stream of life carried the tears to the sea	Whom he did not move to weeping,
To oceans' deep keeps the pearls were concealed ¹⁹⁰	And whose heart remained unmelted. ¹⁹¹

V posledním šestiverší se Kainulainen dopouští několika obsahových změn. V první řadě autor nespecifikuje, že slzy, o kterých se ve svém textu zmiňuje, patří pouze lidem. Kvůli zjednodušení a vynechání značné části textu se tak může z textu písně zdát, že Väinämöinenova hra na kantele donutila k slzám všechny bytosti, které se zaposlouchaly do jeho krásné hudby, tj. včetně zvířat.

Druhou obsahovou změnou je proud slz tekoucí do moře. Namísto slz všech lidí tečou do moře pouze slzy Väinämöinenovy. Na dně moře slzy ale nezůstanou, Väinämöinenovi je za příslib roucha z per doručí kachna. Slzy se na dně moře mezitím proměnily v perly. Ani v tomto případě výraz „silent waters“ neodkazuje na tuonelskou řeku.

6.4 On a Stranded Shore

Text deváté skladby alba *The Beginning of Times* nazvané *On a Stranded Shore* se tematicky obrací k 4. a 5. runě *Kalevaly*. Hlavní tematikou je Väinämöinenův nářek po ztrátě své nastávající ženy Aino.

<i>On a Stranded Shore (1–6)</i>	<i>Kalevala (4: 259–266)</i>
Silk of blue woven by the moon	And she found six golden girdles,
Red spun by the sun	Seven blue robes of finest texture,
Of the sun's gold	And she robed her in the finest,
Silver in wrists and in her rings	And completed her adornment.
Hair braided in red	Set the gold upon her temples,
Her shoes featherlight ¹⁹²	On her hair the shining silver,
	On her brow the sky-blue ribands,
	On her head the bands of scarlet. ¹⁹³

¹⁹⁰ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁹¹ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 2, 1907, s. 165.

¹⁹² AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁹³ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 41–42.

První šestiverší textu písně přejímá popis Ainoiných šatů a šperků z kalevalských veršů. Kromě prstenů jsou jednotlivé kusy oblečení v textu písně značně abstraktnější. Také barvy jsou v textu vyjádřeny strožejšími výrazy, např. „red“ namísto „scarlet“ nebo „blue“ namísto „sky-blue“.

	<i>Kalevala (4: 141–142; 149–150)</i>
	Heard the moonlight's daughter weaving,
	And the sunlight's daughter spinning, [...] ¹⁹⁴
	Give you of your gold, O Kuutar,
	And your silver give, Päivätär. ¹⁹⁵

V textu písně Kainulainen píše o měsíci a slunci jako o tvůrcích Ainoiných šatů a šperků, v *Kalevale* se však setkáme s jejich dcerami Kuutar a Päivätär, personifikovanými entitami zastupujícími tato nebeská tělesa. Další drobnou odlišností jsou barvy, se kterými jsou měsíc a slunce ve 4. runě spojovány: v textu skladby je měsíc spojován s modrou a slunce s červenou a zlatou, avšak v kalevalských verších nalezneme spojení měsíce se zlatou a slunce pouze se stříbrnou.

<i>On a Stranded Shore (10–12; 26–28)</i>	<i>Kalevala (4: 363–370)</i>
My maiden's flesh	In the lake the very water
Now fish in the lake deeps	Is as blood that leaves my veinlets;
Her blood now waters blue [...] ¹⁹⁶	Every fish that swims this water,
My maiden's hair	Is as flesh from off my body;
Grass on the water's edge	All the bushes on the margin
Now willows on a shore ¹⁹⁷	Are as ribs of me unhappy;
	And the grass upon the margin
	As my soiled and tangled tresses. ¹⁹⁸

V následujícím úseku zůstal Kainulainen poměrně věrný kalevalskému textu. Jedinou obsahovou změnou, které se ve verších dopustil, je záměna křoví za vrby, které v zájmu zkrácení vynuceného rytmem skladby nevytvořily žebra Aino, ale její vlasy zmíněny v dřívějším verši.

¹⁹⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 38.

¹⁹⁵ Tamtéž, s. 39.

¹⁹⁶ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

¹⁹⁷ Tamtéž.

¹⁹⁸ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 44.

<i>On a Stranded Shore (13–16)</i>	<i>Kalevala (5: 17–20)</i>
Oh god of sleep	“Tell me, Untamo, thou sleeper,
Tell in my dream	Tell me all thy dreams, O idler,
Where has my maiden gone	Where to find the realm of Ahto,
Where lies my mermaid now ¹⁹⁹	Where dwell Vellamo’s fair maidens? ²⁰⁰

K páté kalevaské runě se Kainulainen obrací ve Väinämöinenově promluvě k bohu Untamovi, kterého nejmenuje přímo, pouze přívískem „god of sleep“. Nejmenuje ani Aino, její jméno nahrazuje výrazy „my maiden“ a „my mermaid“.

6.5 Escape, Crack in the Stone, Three Words

Na 16. kalevaskou runu odkazuje desátá píseň z alba nazvaná *Escape*. Syžetem runy i písně je Väinämöinenova cesta do Tuonely pro tři vědmá slova pro tvorbu lodi a následný útěk ve formě hada.

<i>Escape (1–4)</i>	<i>Kalevala (16: 343–346; 287–290)</i>
Therein lie the nets of iron	There’s in Tuonela a wizard,
Snares of copper made	And three fingers has the old man,
They offered drinks that lull to sleep	And he weaves his nets of iron,
Of everlasting chains ²⁰¹	And he makes his nets of copper. [...] ²⁰²
	Tuonetar the noble matron,
	Manalatar, aged woman,
	Fetches some beer within a tankard,
	And in both her hands she held it. ²⁰³

V prvních čtyřech verších Kainulainen používá kalevaské verše v opačném pořadí, resp. události z prvního dvojverší písně popisuje *Kalevala* až po těch obsažených ve dvojverší druhém. Podobně jako v ostatních písních zde textař značně zobecňuje kalevaské reálie: Tuonetar či Manalatar nahrazuje zájmenem „they“ a pivo, které Väinämöinenovi nabízí, obecnějším „drinks“.

¹⁹⁹ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

²⁰⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 49.

²⁰¹ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

²⁰² KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 174.

²⁰³ Tamtéž, s. 173.

	<i>Kalevala (16: 293–296)</i>
	Väinämöinen, old and steadfast,
	Looked for long within the tankard,
	And within it frogs were spawning,
	At the sides the worms were wriggling. ²⁰⁴

Efekt, který by na Väinämöinena nápoj nabízený Tuonetarou měl, pokud by jej přijal, není v *Kalevale* nikde explicitně vyjádřený. Že je to nápoj, který má Väinämöinena uspat, pravděpodobně na věčnost, však lze usoudit z Tuonetařina přesvědčování a také z popisu nápoje ve verších, které následují.

<i>Escape (5–8)</i>	<i>Kalevala (16: 369–376)</i>
But I changed my mortal shape	Quickly then his shape transforming,
And took the form of a snake	And another shape assuming,
I swam through the nets of deception	To the gloomy lake he hastened,
Crawled back to life again ²⁰⁵	Like an otter in the reed-beds,
	Like and iron snake he wriggled,
	Like a little adder hastened
	Straight across the stream of Tuoni,
	Safely through the nets of Tuoni. ²⁰⁶

V následujícím čtyřverší zachovává Kainulainen původní smysl kalevalských veršů, jedinou výraznou změnou, které se dopouští, je posun vypravěče z heterodiegetického na homodiegetického.

<i>Escape (9–12)</i>	<i>Kalevala (16: 389–396)</i>
Death bestows no wisdom	“Never, Jumala the mighty,
No might from death endowed	Never let another mortal,
They say there’s no return but I	Make his way to Mana’s country,
Made my way back home ²⁰⁷	Penetrate to Tuoni’s kingdom!

²⁰⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 173.

²⁰⁵ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

²⁰⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 175.

²⁰⁷ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

	Many there indeed have ventured,
	Few indeed have wandered homeward,
	From the dread abode of Tuoni,
	From the eternal home of Mana. ²⁰⁸

Refrémem skladby je pak poselství, které je v *Kalevale* realizováno Väinämöinenovou promluvou k Jumalovi. Jako pravděpodobné interpretace varování před cestou do Tuonely se jeví odrazování od smrti způsobené vlastní rukou nebo také varování před pokoušením smrti a dostávání se do života nebezpečných situací. Spíše než na varování, je v textu písně kladen důraz na Väinämöinenovu moc obelstít smrt, jednu z kvalit hodných poloboha.

Na šestnáctou runu *Kalevaly* kromě skladby *Escape* odkazují další dvě písně z tohoto alba, konkrétně *Crack in the Stone* a *Three Words*.

<i>Crack in the Stone (1–4)</i>	<i>Kalevala (16: 329–334)</i>
In the North, a prisoner of darkness	Sank the weary man in slumber,
In black court, a victim of sleep	And the traveller lay and slumbered,
Slither like a snake I tried	On the bed prepared by Tuoni,
A mole under the soil ²⁰⁹	There outstretched himself in slumber,
	And the hero thus was captured,
	Lay outstretched, but quickly wakened. ²¹⁰

V prvním čtyřverší *Crack in the Stone*, stejně jako v celé skladbě *Escape*, nejmenuje Kainulainen žádnou z kalevalských reálií. Zde konkrétně nahrazuje Tuonelu výrazem „North“. Za umístění Tuonely na finské mapě mytologického světa je často považována nejvzdálenější oblast na severu, nebo také nebe. V každém případě se jedná o místo situované nad kalevalskými pláněmi.

<i>Three Words (5–12)</i>	<i>Kalevala (16: 309–320)</i>
I seek the magic for my spell	“At my boat as I was working,
The power for my charm	While my new boat I was shaping,
For want of three words	Then I found three words were wanting,
For want of three words for my song	Ere the stern could be completed,

²⁰⁸ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 176.

²⁰⁹ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

²¹⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 174.

Three words for my magic song	And the prow could be constructed,
A boat for love I'd carve	But as I could find the nowhere,
Three words for my magic song	In the world where'er I sought them,
A craft of life I'd build ²¹¹	Then to Tuonela I travelled,
	Journeyed to the land of Mana,
	There to find the words I needed,
	There the magic words to study. ²¹²

V textu písně *Three Words* tematizuje Kainulainen kromě 16. runy také součástí příběhu kalevských run 17 a 18. V 17. runě nakonec získá tři vědmá slova od obra Antera Vipunena po neúspěšné výpravě do Tuonely v runě 16. Textař zde zároveň předjímá účel lodi slovními spojeními „a boat for love“ a „a craft of life“. V *Kalevala* až do počátku 18. runy ovšem tato informace není. V 18. runě se čtenář dozvídá, že účelem Väinämöinenovy stavby lodi byla cesta do Pohjoly, aby se ucházel o pannu Pohjolanku.

<i>Three Words (13–20)</i>	
Along the Tuoni pathway	
To gloomy shore	
Across the lands of dead	
To find the missing charm	
Death's maiden showed the way	
To death's grim abode	
Where death's wife offered me	
Death's drink to have ²¹³	

V následujících verších se Kainulainen drží v rámci příběhu obsaženého v 16. runě *Kalevaly* a výrazně ho zkracuje. Nezvyklým úkazem v kontextu ostatních textů, na kterých se Kainulainen podílel, je zmínka „Tuoni“ ve 13. verši. Ve verších 17 a 19 naopak volí opis v případě dcery Tuoniovny jako „death's maiden“ a Tuonetar jako „death's wife“.

²¹¹ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

²¹² KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 174.

²¹³ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

6.6 Beginning of Time

Dvanáctá a poslední píseň koncepčního alba o Väinämöinenovi nazvaná *Beginning of Time* tematizuje první runu *Kalevaly*. Text vypráví o zrození bohatýra, hledání cesty z lůna matky Ilmatary a o dávných dobách před stvořením světa.

<i>Beginning of Time (1–8)</i>	<i>Kalevala (1: 1–6)</i>
I have a wish to sing	I am driven by my longing,
Of time before the beginning	And my understanding urges
When nothing was all	That I should commence my singing,
But how to sing of nothing?	And begin my recitation.
So I sing of the beginning	I will sing the people's legends,
The birth of all creation	And the ballads of the nation. ²¹⁴
The borders of nothingness	
The substance of inception ²¹³	

Prvních osm veršů texty skladby je Kainulainenův autorský příspěvek. Zdá se, že se jedná o variaci na předmluvu *Kalevaly* na samém počátku první runy, vyprávěné homodiegetickým vypravěčem z pohledu Väinämöinena.

<i>Beginning of Time (9–12)</i>	<i>Kalevala (1: 117–126)</i>
The solitude of space my uncaring mother	Wearily the time passed ever,
My father salt of the sea	And her life became a burden,
The void and infinity were never ending	Dwelling evermore so lonely,
Time had no beginning ²¹⁵	Always living as a maiden,
	In the Air's own spacious mansions,
	In those far-extending deserts.
	After this the maid descending,
	Sank upon the tossing billows,
	On the open ocean's surface,
	On the wide expanse of water. ²¹⁶

²¹³ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

²¹⁴ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 1.

²¹⁵ AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

²¹⁶ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 4.

Refrén skladby hovoří o Väinämöinenových „rodičích“, přičemž matku, bohyni Ilmataru, nejmenuje, nahrazuje ji výrazem „solitude of space“. O „samotě“ se v souvislosti s Ilmatarou v první runě mluví jako o místě nebo stavu, ve kterém se Ilmatar nachází před tím, než sestoupí do mořských vln, aby se nechala oplodnit mořem. Hrdina v textu písni může jako „solitude of space“ označovat také právě dobu před stvořením světa; prostoru a času, ze které pochází a ve které byl počat.

Pojmenování otce jako „salt of the sea“ označuje velmi pravděpodobně synekdochou celé moře. Nezdá se, že by sůl byla primárním činitelem Ilmatarina oplodnění.

<i>Beginning of Time (13–16)</i>	<i>Kalevala (1: 137–142)</i>
Still unborn I remained	Then she bore her heavy burden,
Unopened the narrow gate	And the pain it brought upon her,
Unborn in my hiding place	Seven long centuries together,
No release by my maker ²¹⁷	Nine times longer than a lifetime.
	Yet no child was fashioned from her,
	And no offspring was perfected. ²¹⁸

V následujícím čtyřverší vypráví Kainulainen příběh skrze ještě nenarozeného Väinämöinena. Vynechává však časový údaj Ilmatarina předlouhého trápení.

<i>Beginning of Time (25–28)</i>	<i>Kalevala (1: 329–332; 335–338)</i>
The birth of the world was my birth too	In the sea five years he sojourned,
I found the land, began the time	Waited five years, waited six years,
From shorelessness of the sea	Seven years also, even eight years,
From underneath the space ²¹⁹	On the surface of the ocean [...] ²²⁰
	On the land his knees he planted,
	And upon his arms he rested,
	Rose that he might view the moonbeams,
	And enjoy the pleasant sunlight ²²¹

²¹⁷ AMORPHIS. The Beginning Of Times. Nuclear Blast, 2011.

²¹⁸ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 4.

²¹⁹ AMORPHIS. The Beginning Of Times. Nuclear Blast, 2011.

²²⁰ KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*, vol. 1, 1907, s. 9.

²²¹ Tamtéž.

Jelikož je Väinämöinen ústřední postavou *Kalevaly* a zároveň prvním člověkem na zemi, lze tvrdit, že jeho stvořením započal čas. V *Kalevale* zároveň funguje jako jakýsi průvodce, který přenáší lidovou moudrost získanou zkušenostmi předchozích generací na čtenáře, jako by přenášel znalosti světa minulého na svět současný.

7 Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala analýzou vybraných textů ze čtyř alb kapely Amorphis, jejichž ústřední tematikou je *Kalevala*, konkrétně příběhy o hrdinech Väinämöinenovi, Lemminkäinenovi a Ilmarinenovi, a porovnáním s anglickými překlady *Kalevaly* od Keitha Bosleyho a Williama Forsella Kirbyho po obsahové a formální stránce.

V textech prvního analyzovaného alba, *Tales from the Thousand Lakes* z roku 1994, se kapela dopouští nejmenších formálních i obsahových změn ze všech čtyř uvedených alb. Texty jsou téměř přesnými citacemi kalevalských veršů přeložených Keithem Bosleyem. Jako jediné ze čtyř alb se drží metra nastaveného v předloze, na kterou odkazuje, v tomto případě nikoliv na metrum kalevalské, ale metrum vytvořené Keithem Bosleyem. Jako jediné je také zaměřeno na všechny tři hlavní kalevalské hrdiny, nikoliv pouze jednoho z nich. Autor v textech písní vynechává verše, a cituje tak neúplně např. hrdinovy promluvy. Jevem, který se často objevuje ve všech čtyřech rozebíraných albech, je vypouštění či básnické opsání vlastních jmen kalevalských postav a lokací. Ačkoliv je v průběhu čtyř alb jmenována např. Louhi nebo Pohjola, děje se tak pouze v případech v řádu jednotek. Z hlavní trojice hrdinů (Väinämöinen, Ilmarinen, Lemminkäinen) však není v tomto ani v žádném dalším albu nikdo přímo jmenován. Tuto skutečnost odůvodňuji snahou co nejvíce se přiblížit mezinárodnímu publiku zobecněním příběhu. V dalším z případů vynechává textař u hrdiny negativní vlastnosti, v jiném mu přidává na odvaze, zjevně za účelem vykreslení hrdiny v lepším světle. U několika změn ve verších lze usuzovat, že vznikly nezáměrně kvůli textařově nedostatečné znalosti anglického jazyka.

V prvním ze tří koncepčních alb zaměřených na jednoho ze tří hlavních kalevalských hrdinů, *Silent Waters*, je ústřední postavou Lemminkäinen. Autor textu Pekka Kainulainen se zaměřuje na Lemminkäinenovy charakteristické rysy, vykresluje ho jako horkokrevného, zbrklého a bojechtivého rebela. Hrdinovými kladnými vlastnostmi, které autor vynáší do popředí, jsou odvaha a oddanost matce. Většina textů je psána z pozice homodiegetického vypravěče skrze Lemminkäinena, jeho matku anebo Louhi, ačkoliv většina úseků kalevalských veršů, na které promluvy odkazují, jsou z pozice vypravěče heterodiegetického.

Změnou vypravěče přidává textu na živosti a dramatičnosti. Zajímavým jevem je také snaha autora vzhledem přiblížit Lemminkäinena frontmanovi kapela Tomi Joutsenovi. Kainulainen se v tomto albu opět vyhýbá jmenování kalevalských postav a míst, jedinou výjimkou je dvakrát přímo zmíněna Louhi v písni *Enigma*, pravděpodobně kvůli zachování nastaveného rytmu písně. Autor v textech dává důraz také na symboliku barev.

V koncepčním albu o kováři Ilmarinenovi nazvaném *Skyforger* pokračuje autor Pekka Kainulainen ve vlastní interpretaci kalevalských příběhů a jejich uvádění do širších souvislostí. V Ilmarinenovi spatřuje kreativního génia, který se neúnavně snaží vytvořit něco nadlidského. Kainulainen tvorbu sampa přirovnává k jakékoliv umělecké tvorbě, jejíž výsledkem je zvláště významné dílo, které změní pohled lidstva na svět okolo sebe. Zdá se, že Ilmarinen je postavou, která je ze tří bohatýrů autorovi nejbližší, což lze zaznamenat v úsecích, kde se plně projevuje Ilmarinenova citová hloubka. Tomu zde napomáhá také přeměna vypravěče z heterodiegetického na homodiegetického, který v tomto případě spíše než na dramatičnosti dodává detailnější pohled do Ilmarinenova nitra, viz pocity zmaru a beznaděje po smrti ženy. Ilmarinenovo jméno ve skladbách ani jednou nezazní, jediným vlastním jménem, které se ve vybraných textech objevuje, je Pohjola. Přestože v textu skladby *Sampo* nikdy přímo zmíněno není, volbou názvu autor napovídá posluchačstvu, že se jedná o kalevalský předmět.

Poslední ze tří koncepčních alb, *The Beginning of Times*, se zaměřuje na příběhy, které v rámci *Kalevaly* zažívá její ústřední hrdina Väinämöinen. Texty se zaměřují zejména na epickou stránku díla: výpravy, plavby a boje. Značná část je zjevně kvůli epičnosti a dramatičnosti opět převedena z heterodiegetického do homodiegetického vypravěče. V porovnání s předchozími dvěma alby, na kterých Pekka Kainulainen s Amorphis spolupracoval, jsou texty o poznání dějovější. Spíše než o universální tematiku schovanou za textem je do popředí postaven příběh samotný. Kainulainenovy texty kalevalské verše poměrně výrazně zkracují a zjednodušují. V zájmu rozšíření povědomí a propagace finských kulturních reálií jsou v textech místy zmiňovány finské či kalevalské názvy (typicky kantele), ale ve většině případů volí Kainulainen básnický opis konkrétních osob, bytostí, lokací či předmětů. Pořadí skladeb na albu není chronologické, ale spíše epizodické; text poslední skladby odkazuje na 1. kalevalskou runu.

V prvním z vybraných alb kapela kvůli omezené znalosti jazyka provádí minimum obsahových změn. Posuny, kterých se dopouští v trojici koncepčních alb, na kterých s Amorphis spolupracoval Pekka Kainulainen, odůvodňují přizpůsobením se mezinárodnímu publiku, doplněním o vlastní kreativní příspěvek a snahou o větší poutavost a emocionální hloubku. Tvrdím, že texty nemají jakýkoliv politický podtext, který lze nalézt u mnoha jiných interpretů zabývajících se kulturním dědictvím svých zemí, často v zájmu politiky krajně pravicové. Kapela Amorphis je dle mého velmi dobrým reprezentantem kalevalských příběhů ve světě a zajisté má nezanedbatelný podíl na získání řady nových nadšenců pro finskou literaturu.

8. Zdroje

Primární literatura:

BOSLEY, Keith. *The Kalevala: An Epic Poem After Oral Tradition By Elias Lönnrot*. World's Classics. New York: Oxford University Press Inc., 1989. ISBN 978-0199538867.

KIRBY, William Forsell. *Kalevala: The Land Of Heroes*. Vol. 1 & 2. Londýn: J.M. Dent & Co., 1907.

Textové přílohy hudebních alb:

AMORPHIS. *Tales From The Thousand Lakes*. Relapse Records, 1994.

AMORPHIS. *Silent Waters*. Nuclear Blast, 2007.

AMORPHIS. *Skyforger*. Nuclear Blast, 2009.

AMORPHIS. *The Beginning Of Times*. Nuclear Blast, 2011.

Sekundární literatura:

ABERCROMBY, John. *The Pre-and Proto- Historic Finns: Both Eastern and Western, with the Magic Songs of the West Finns*. Londýn: Nutt, 1898.

BRANCH, Michael. *Kalevala 1835-1985: The national epic of Finland*. Helsinki: Helsinki University Library, 1985. ISBN 978-95-145-3545-1.

ČERMÁK, Jan a Elias LÖNNROT. *Kalevala Eliase Lönnrota a Josefa Holečka v moderní kritické perspektivě*. Přeložil Josef HOLEČEK. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2291-2.

DOESBURG, Charlotte. *The Adaptation of the Kalevala and Folk Poetry in Finnish Metal Music*. Disertační práce. Londýn: UCL. SSEES, 2022.

HENNINGSSEN, Charles Frederick. *Eastern Europe and the emperor Nicholas vol. II*, London T.C. Newby, 1846.

HARTLOVÁ, Dagmar a kol: *Slovník severských spisovatelů*. Praha: Libri, 2004. ISBN 80-7277-260-0.

HUMPÁL, Martin, Helena KADEČKOVÁ a Viola PARENTE-ČAPKOVÁ. *Moderní skandinávské literatury 1870-2000*. 2. vyd., dopl. a rev. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2395-5.

JUTIKKALA, Eino; PIRINEN, Kauko a FÁROVÁ, Lenka. *Dějiny Finska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-406-8.

LAITINEN, Kai: *Suomen kirjallisuuden historia*. Helsinki: Otava, 1991. ISBN 978-95-110-6187-8.

LÖNNROT, Elias. *Kalevala*. Helsinki: Suomalainen Kirjallisuuden Seura, 1849. Toinen painos.

LÖNNROT, Elias, Václav FIALA a Josef HOLEČEK. *Kalevala*: [karelofinský epos /]. Praha: Odeon, 1980. ISBN 978-80-200-2291-2.

SCHOOLFIELD, George. *A history of Finland's literature*. Lincoln: University of Nebraska Press in cooperation with the American-Scandinavian Foundation, 1998. ISBN 978-08-032-4189-3.

ŠVEC, Michal. *Symbolika labutě ve finské poezii od lidové slovesnosti k symbolizmu*. Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova. Filozofická fakulta, 2012.

Amorphis. In: MetalStorm.net [online, cit. 12.3.2024]. Dostupné z WWW: <https://metalstorm.net/bands/band.php?band_id=26>

Kalevala maailmalla (30.11.2015). Eino Friberg 1988 [online; cit. 24.05.2024]. Dostupné z WWW: < <https://kalevalamaailmalla.kalevalaseura.fi/eino-friberg-1988/>>

Kalevala maailmalla (03.12.2015). John Addison Porter ja Eugene Schuyler 1868 [online; cit. 24.05.2024]. Dostupné z WWW: <<https://kalevalamaailmalla.kalevalaseura.fi/j-a-porter-eugene-schuyler/>>

Kalevala maailmalla (01.12.2015). W. F. Kirby 1907 [online; cit. 24.05.2024]. Dostupné z WWW: < <https://kalevalamaailmalla.kalevalaseura.fi/w-f-kirby/>>

Textové přílohy

I. Kalevalská jména

seznam kalevalských jmen a výrazů, jimiž je autoři textů skladeb uvedených v této bakalářské práci nahradili

<i>Kalevalská jména</i>	<i>Výrazy nahrazující kalevalská jména ve vybraných textech písní z koncepčních alb kapely Amorphis</i>
Ahto	the king of waters
Aino	a hen; a bird; mermaid
Hiisi	the devil
Ilmarinen	Skyforger; the Magicsmith
Ilmatar	daughter of creation; the ancient; the queen; the solitude of space
kantele	an instrument from the bone of fish
Kuutar	the moon
Lemminkäinen	the islander
Louhi / Paní nad Pohjolou	mistress of Northland; queen of darkland; the queen; the haughty queen
Päivätär	the daylight; the sun
Pohjola	northland; house of the north
Sampo	a wonder; a godly device; a machine divine; a miracle
Tuonela	dale of the dead; the lands of dead; gloomy shore
Tuonelská řeka	the stream of death; the black sacred stream; black river; the stream that grinds all flesh; silent waters
Tuonetar	death's wife
Tuoniovna	death's daughter
Ukko / Jumala	the highest one; the god supreme
Untamo	god of sleep
Väinämöinen	king; no man nor a god; the singer; the sage